

Історія Полтави в нових назвах вулиць

Управління культури Полтавської
обласної державної адміністрації

Полтавська обласна бібліотека
для юнацтва ім. Олеся Гончара

Історія Полтави в нових назвах вулиць

Бібліографічна подорож

Упорядник: Радутна Олена Григорівна

Історія Полтави в нових назвах вулиць : біобібліографічна подорож / уклад. О. Г. Радутна; Обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесь Гончара. – Полтава, 2017. – 56 с.

Перший випуск біобібліографічної подорожі пропонує розповідь про вулиці Полтави, які під час декомунізації перейменовано, та на честь кого вони названі. А це – полтавці та люди, які причетні до нашого краю, присвятили своє життя, творчість, подвиги та діяльність нашому краю та прославили його на весь світ. Відомості про кожного з них доповнюються списком додаткової літератури. Цей випуск розповідає про 27 перейменованих вулиць, а в наступних випусках буде продовження. До нових зустрічей!

Видання не є вичерпним, адресується учням, молоді, бібліотекарям, краєзнавцям та всім, бажаючим більше знати про тих, чий імена носять вулиці Полтави.

Зміст

Передмова	4
Вулиця Данила Апостола	5
Вулиця Василя Барки	7
Вулиця Олександра Білаша	9
Вулиця Паїсія Величковського	11
Вулиця Федора Вовка	13
Вулиця Героїв АТО	15
Вулиця Олеся Гончара	16
Вулиця Юрія Горліс-Горського	18
Вулиця Миколи Дмитрієва.....	20
Вулиця Петра Дорошенка.....	22
Вулиця Михайла Драгоманова.....	24
Вулиця Василя Капніста	26
Вулиця Григорія Китастого	28
Вулиця Дмитра Коряка	30
Вулиця Ореста Левицького	32
Вулиця Леоніда Лимана	34
Вулиця Івана Мазепи	36
Вулиця Оксани Мешко	38
Вулиця Небесної Сотні	40
Вулиця Пилипа Орлика	41
Вулиця Кирила Осьмака	43
Вулиця Саші Путрі	45
Вулиця Олени Пчілки	47
Вулиця Жанни Северин	49
Вулиця Соборності	50
Вулиця Юрія Тимошенка ("Тарапуньки")	51
Вулиця Квітки Цісик.....	53

Передмова

Сучасна Полтава нараховує 700 проспектів, вулиць, бульварів, площ, провулків та узвозів. Принаймні так стверджує статистика. З назвою більшості вулиць пов'язані історичні події, легенди та імена видатних людей. Протягом століть їхні назви неодноразово змінювались, переважно під впливом історичних подій.

Перше масове перейменування вулиць міста відбулося ще до Жовтневого перевороту – у 1909 році. Присвячене воно було 200-річчю Полтавської битви. Другий раз вулиці масово змінювали свої назви протягом 1917–1920-х років. Ще декілька перейменувань відбулося вже у післявоєнний час, коли Полтава інтенсивно розбудовувалася, виникали нові вулиці. Чергові зміни в назвах почалися після отримання Україною незалежності, вони продовжуються й зараз.

На виконання Закону України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки", голова Полтавської облдержадміністрації підписав розпорядження від 20.05.2016 № 207 "Про перейменування топонімічних назв, демонтаж меморіальних дощок та зображень комуністичної символіки у місті Полтаві".

У рамках закону про декомунізацію в Полтаві було змінено назви 110-ти вулиць, майданів, провулків, парків тощо, а також назви двох адміністративних районів. Вулиці названі на честь видатних особистостей, які прославляли полтавський край і Україну в літературі, мистецтві, архітектурі, кіно, театрі, у піснях, науці, також в пам'ять громадським діячам та тим, чиє життя покладене на вівтар Свободи і Незалежності держави.

Полтавські вулиці отримали нові імена. Хто ці люди, на честь яких названі вулиці міста, і що вони зробили для України? На ці питання можна дізнатися відповіді з пропонованого видання. Полтавці мають знати та пам'ятати своїх справжніх героїв та людей, які прославляли наш край, кого увічнено у назвах вулиць міста.

Вулиця Данила Апостола

Колишня вулиця Боженка.

(14.12.1654 - 29.01.1734)

Апостол Данило Павлович – український військовий, політичний і державний діяч, гетьман Війська Запорозького, голова Гетьманщини на Лівобережній Україні (1727-1734), гетьман Глухівського періоду в історії України.

Народився в селі Великі Сорочинці на Полтавщині. Походив з відомого козацько-старшинського роду Апостолів, які майже 80 років з 1659 по 1736 роки тримали в своїх руках полковницький уряд у Миргородському полку і мали молдавське боярське походження.

У 1682 р. чин миргородського полковника козаки довірили 28-річному Данилу, і той утримував його впродовж 45 років. У 1708 р. Данило Апостол зі своїми козаками перейшов на бік Мазепи, однак після роздумів і сумнівів того самого року повернувся до Петра I. Брав участь у перському поході, у війнах Росії в Лівонії та Польщі.

Після смерті Петра I було скасовано Малоросійську колегію, а в травні 1727 р. в Україні було одержано царську грамоту про вибори гетьмана, які відбулися в Глухові 1 жовтня того самого року. Гетьманом було обрано Данила Апостола.

Данило Апостол був освіченою людиною, великим знавцем військового мистецтва, талановитим дипломатом, будівничим Української держави. Одним із найголовніших завдань його уряду було піднесення економічного добробуту краю, зруйнованого значною мірою через хаос і безладдя, навмисне підтримувані російським урядом. Велику увагу приділяв врегулюванню землекористування. З цією метою у 1729-1731 рр. було проведено генеральне слідство щодо законності володіння маєтками. Були розшукані різні грамоти, документи, свідчення старих людей і незаконно привласнені землі повернено Українській державі.

Гетьман упорядкував фінансовий державний скарб, окреслив чіткі норми податкового збору. 1728 р. у своїй столиці він влаштував конференцію купців, захищаючи їх від несправедливих інструкцій царизму, брав участь у торговельних підприємствах, боровся за те, щоб взяти під свою булаву Київ.

Чутки про благоустрій на Гетьманщині дійшли до запорожців і сприяли тому, що вони вирішили повернутися із Задунайської еміграції. Д. Апостол

допоміг повернутися із турецької території понад 7000 запорожцям, які заснували Нову Січ.

Помер 28 січня 1734 р. Похований в с. Великі Сорочинці Полтавської області у кам'яній церкві, яку він збудував за участю київського митрополита Рафаїла Заборовського. Після смерті Д. Апостола в Україні було встановлено тимчасове правління під назвою "Правління Гетьманського уряду".

18 серпня 2006 року Президент України Віктор Ющенко відкрив пам'ятник гетьману в селі Великі Сорочинці. Пам'ятник стоїть поруч із церквою Преображення Господнього, де поховано гетьмана.

29 листопада 2010 року Національний банк України ввів в обіг срібну пам'ятну монету "Гетьман Данило Апостол", яка присвячена військовому, політичному і державному діячеві України XVIII ст., гетьманові Лівобережної України, що чимало зробив для впорядкування місцевого самоврядування, реформування системи судочинства, врегулювання землекористування, розвитку торгівлі.

Апостол Данило Павлович : [нар. в с. Великі Сорочинці на Полтавщині] // Альманах пошани й визнання Полтавщини. – Полтава, 2003. – С. 8–9.

Апостол Данило Павлович : [останній виборний гетьман Лівобережної України 1727-1734 рр. Народився і похований в с. Великі Сорочинці Полтавської обл.] // Провісники духовності в Україні: довідник. – К., 2003. – С. 9–10.

Горобець В. Данило Апостол : [гетьман Лівобережної України, уродженець Полтавщини] / В. Горобець // Історія України в особах: козаччина. – К., 2000. – С. 225–234.

Данило Апостол – гетьман України // Халимон В. Полтавщина очима краєзнавця. – Полтава, 2009. – С. 139–142.

Журавльов Д. Данило Апостол (1664 - 1734) / [гетьман України] // Хто є хто в українській історії / Д. Журавльов. – Харків, 2011. – С. 245–248.

Матвієнко П. Слава передостаннього гетьмана / П. Матвієнко // Козацькі традиції Полтавщини: імена – пам'ятники – події – легенди. – Полтава, 2008. – С. 19–20.

Правденко О. Данило Апостол – останній виборний гетьман Лівобережної України / О. Правденко // Коло. – 2017. – 18-25 трав. – С. 14.

Ревегук В. "Воїн добрий, ... заслужив честь і любов від усіх полків" : [видатний укр. і військовий діяч Д. Апостол] / В. Ревегук // Зоря Полтавщини. – 2014. – 16 груд. – С. 5.

Хижняк З. Апостол Данило Павлович : [4.12.1654-17.01.1734, сот. м. Сорочинці Миргородського полку, тепер с. Великі Сорочинці Миргородського р-ну Полтавської обл.] – гетьман України / З. Хижняк // Києво-Могилянська академія в іменах 17-18 ст. – К., 2001. – С. 40–42.

Вулиця Василя Барки

Колишня вулиця Щорса

(16.07.1908 - 11.04.2003)

Барка (справж. Очерет) Василь Костянтинович – талановитий письменник і поет, літературознавець, філософ та представник української діаспори у Сполучених Штатах Америки. Його двічі номінували на здобуття Нобелівської премії.

Народився 16 липня 1908 р. в селі Солониця Лубенського району на Полтавщині в козачій родині. З 1917 р. навчався в Лубенському духовному училищі ("бурсі"), яке згодом було перетворене на трудову школу. Улюблений предмет хлопця – література, він захоплювався творчістю Г. Сковороди, Т. Шевченка, І. Франка, Ф. Достоєвського, М. Коцюбинського, В. Стефаника.

У 1927 р. Василь Барка закінчив Лубенський Педагогічний технікум, працював учителем фізики і математики в шахтарському селищі Сьома Рота на Донбасі (в автобіографії зазначав, що професію обрав помилково, прийнявши за авторитет старших братів).

Ім'я цього письменника тривалий час не згадували в Україні. Його твори не читались, бо він і його спадщина потрапили під багатолітню заборону. Роман Барки "Жовтий князь", написаний у 1958-1961 роках, відомий в багатьох країнах світу. Письменник сам пережив голод і бачив на власні очі жахи канібалізму, тому всенародна трагедія 1932-1933 років правдиво відтворена на сторінках роману. До українського читача твір уперше прийшов 1991 року.

У 1940 р. Василь Барка успішно захистив дисертацію у Москві. Потім читав лекції з історії західноєвропейської літератури на філологічному факультеті Ростовського університету.

Друга світова війна кардинально змінила його долю – Василь Барка пішов добровільно в народне ополчення і служив у складі протиповітряної служби.

Потрапив у полон, де відчув на собі голод і знущання фашистів. Чекала на нього виснажлива робота в Німеччині. Після війни він не повернувся в

Україну. Спочатку жив у Німеччині до 1950 року, потім переїхав до США за офіційним дозволом.

Псевдонім Барка обрав собі, дивлячись на барки, які розвантажували і порівнюючи себе з ними ("тягнуться по річці туди-сюди, несучи на собі те, що людям потрібне").

У поетичній палітрі В. Барки поєдналися елементи різних стильових шкіл та напрямів. Тут можна бачити виразні впливи молодого Тичини, символістичної та футуристичної російської поезії, італійського Ренесансу, барокового періоду. Такий сплав стилів значною мірою пояснює важкість сприйняття баркового вірша. Він послідовний учень Сквороди у найширшому значенні цього слова, в багатьох моментах притчевий, але не вдається до нав'язливого моралізування.

Барка – майстер контрастів, за допомогою яких досягає зорової відчутності описуваного та його часом аж вражаючого драматизму. Він часто протиставляє й окремі ситуації, ідилічне – трагічному.

Барка Василь : [нар. в с. Солониці поблизу Лубен на Полтавщині] // Альманах пошани й визнання Полтавщини. – Полтава, 2003. – С. 14–15.

Лазаренко І. Василь Барка – письменник родом із Полтавщини, який на весь світ заявив про голодомор 1932-1933 років / І. Лазаренко // Коло. – 2017. – 9-15 лют. – С. 14.

Мовчан Р. Лев-самітник в океані життя : ювілейні штрихи з нагоди 100-річчя Василя Барки / Р. Мовчан // Літературна Україна. – 2008. – 9 жовт. – С. 1, 6.

Моренець В. Барка Василь (справж. – Очерет Василь Костянтинівич; ін. псевд. – Іван Вершина; 16.07.1908, с. Солониця Лубенського р-ну Полтавської обл. – 11.04.2003, Глен-Спей, шт. Нью-Йорк, США) – поет, прозаїк, есеїст, літературознавець / В. Моренець // Енциклопедія Сучасної України. – К., 2003. – Т. 2. – С. 260–261.

Путько-Стех А. Василь Барка: шлях / А. Путько-Стех // Березіль. – 2009. – № 1-2. – С. 175–179.

Савченко В. Василь Барка – письменник апокаліптичної доби / В. Савченко // Вітчизна. – 2007. – № 5-6. – С. 155-157.

Чайка В. Василь Барка: "Я пережив і голод, і біду..." : минуло 100 років від дня народження нашого земляка / В. Чайка // Зоря Полтавщини. – 2008. – 30 лип. – С. 3.

Чернов А. Мандруючий при відсвітах безсмертя. Василь Барка / А. Чернов // Вечірня Полтава. – 2011. – 16 лют. – С. 5.

Вулиця Олександра Білаша

Колишня вулиця П'ятирічки.

(06.03.1931 - 06.05.2003)

Білаш Олександр Іванович – композитор, народний артист України, лауреат премії імені М. Островського (1967), Заслужений діяч мистецтв УРСР (з 1969), Лауреат Державної премії України імені Т. Г. Шевченка (1975), Народний артист УРСР (1977), Народний артист СРСР (1990), Герой України (2001).

Народився 6 березня 1931 року в селищі Гридизьк на Полтавщині у співучій селянській сім'ї. Мати вважалася першою співачкою на селі, батько – грав на балалайці та гітарі. В 3 роки він взяв до рук свого першого музичного інструмента (саморобну гармошку, зроблену місцевим майстром-музиком Антоном Гапоненком) і з тих пір вже не розлучався з гармошкою, а згодом з баяном, акордеоном, роялем.

Після закінчення школи Олександр Білаш здійснив спробу вступити до Полтавського музичного училища, та, на жаль, вона не мала успіху. Всі свої твори він грав на слух, а нот зовсім не знав. Київська музична школа стала для нього справжнім інститутом знань, де він невтомно працював, засвоюючи музичні основи.

Потім було навчання в музичному училищі ім. В. С. Косенка по класу баяна у Житомирі, яке Олександр закінчив екстерном. Тут же й почав писати свої перші пісні. Популярними стали "Три подружки синьоокі", "Два кольори", "Ясени" та інші.

В 1951 році вступив до Київської державної консерваторії ім. П. І. Чайковського на композиторський факультет. На останньому курсі консерваторії О. Білаш завершує роботу над симфонічною поемою "Павло Корчагін", паралельно працює над творами для оркестру: "Скерцо", "Весняна сюїта", балетна сюїта "Буратіно". Пише для голосу з фортепіано на власні тексти "Новорічний вальс", "Останній вальс" та інші.

18 років свого життя (з 1976 по 1994) О. Білаш присвятив громадській діяльності на посту голови правління Київської міської організації СКУ. Здається, що навіть після власної смерті (6 травня 2003 року) композитор не полишає важливої справи свого життя – пошуку молодих талантів, на яких

він завжди мав особливе інтуїтивне чуття. Адже досі існує започаткований ним фестиваль "Пісенні джерела", що відбувається щорічно у Градизьку, на малій батьківщині О. Білаша. Зараз організацією фестивалю та фондом імені О. Білаша керує молодша дочка композитора Леся Олександрівна – редактор та ведуча Національного радіо (старша дочка Оксана – викладач класу фортепіано в КССМШ імені М. В. Лисенка).

У 2013 році у Києві на фасаді будинку, де жив композитор (вулиця Пушкінська, 8), відкрито меморіальну дошку. Його іменем названо гімназію у рідному селищі Градизьк. В 2004 року у цій гімназії створено літературно-меморіальний музей Олександра Білаша, де експонуються предмети його музичної та літературної спадщини, які мають історичну і художню цінність.

"В його серці завжди була рідна земля, на якій він народився, виріс і гордо, як орел, високо злетів на крилах рідної пісні й свого таланту, піднявшись над буденщиною і сірістю", – написала у спогадах дружина композитора Лариса Остапенко.

Білаш Олександр Іванович (1931-2003) // Григор'єв В. Роде наш прекрасний: історія Глобинського району в особах. – Полтава, 2007. – С. 36–45.

Білаш Олександр Іванович : [нар. в смт. Градизьк Глобинського району Полтавської області] // Альманах пошани й визнання Полтавщини. – Полтава, 2003. – С. 20–21.

Білаш Олександр Іванович : (6.03.1931 р. н. в с. Градизьку Глобинського р-ну Полтавської обл.) // Хто є хто на Полтавщині: довідково-біографічне видання: Кн.1. – К., 2003. – С. 26.

Віценья Л. Народився разом із весною / Л. Віценья // Зоря Полтавщини. – 2011. – 11 берез. – С. 16.

Корнева В. Щасливі кольори творчості Олександра Білаша / В. Корнева // Зоря Полтавщини. – 2016. – 15 берез. – С. 5.

Мостова Т. Два кольори часу Олександра Білаша... / Т. Мостова // Прапор перемоги. – 2016. – 11 берез. – С. 6.

Обелець Ю. У композитора Олександра Білаша для полтавського музучилища "забракло слуху" / Ю. Обелець // Коло. – 2017. – 2-8 берез. – С. 14.

Цебрій В. Геній української пісні : композитору Олександрю Білашу 6 березня виповнилося б 80 років / В. Цебрій // Полтавський вісник. – 2011. – 11 берез. – С. 18.

Вулиця Паїсія Величковського

Колишня вулиця Свердлова.

(21.12.1722 - 15.11.1794)

Величковський Паїсій – православний старець, аскет, святий. Служіння відбувалося в Україні, на Афоні, у Молдові. "Родимець полтавський" – так писав він сам про себе у своїй біографії, яку зачав на схилі літ, а тому, на жаль, не встиг закінчити.

Народився 21 грудня 1722 року в Полтаві в родині українського священника Івана Величковського та його дружини Ярини. В Святому Хрещенні отримав ім'я Петро.

Хлопчик виховувався в глибоко побожній православній родині, адже його прадід, дід, батько і брат були священнослужителями Полтавського Свято-Успенського Собору. Бабуся була настоятельницею Покровського жіночого монастиря, а мати на схилі років теж прийняла постриг в цьому монастирі з іменем Юліанії.

6 серпня 1741 р. Петро був пострижений в рясофори з ім'ям Платон. Спочатку його маршрути охоплюють Лівобережну Україну, потім Платон разом з іншими братами переселяється в Києво-Печерську Лавру. Він думав, що подальше життя проведе у Лаврі, але, згадавши свій намір піти зі світу в мандрівництво, прийняти Христові злидні і знайти духовного наставника, в 1742 р. залишає Україну, переїжджає до Валахії і поселяється в скиту Треінстені.

Суворе монастирське життя, любов до духовної освіти й літературна творчість зробили ім'я Паїсія відомим у православному світі. Його численні переклади святих книг протягом тривалого часу були єдиними у вітчизняній літературі. Своєю діяльністю в монастирях України, Молдавії, Греції він відродив старецтво. Його учнями на православному Сході засновано понад 100 монастирів, з-поміж них Софроніївська, Глинська, Оптина пустині. Основне вчення старця Паїсія – "Об умной или внутренней молитве". Такою молитвою він називав палке звертання до Христа, розмову, що йшла з глибини серця.

Паїсій Величковський був видатним духовним подвижником, який виділявся серед своїх сучасників рідкісними здібностями і чеснотами, освіченістю. Завдяки вказаним якостям Паїсій, часто йдучи проти оточення

та пануючих у той час поглядів, зміг через переклади творів отців церкви на ново-церковнослов'янську мову привнести в чернечу культуру елементи українства.

Почерпнуті із писань святих отців знання та власний духовний досвід зумовили подальший шлях Паїсія Величковського як аскета, практика "мовчазної медитації" ісихазму, вчителя благочестя, мудрого начальника монастирської громади і старця. Значну частину свого життя Паїсій Величковський віддав переписуванню, перекладу і складанню нових творів. Намагаючись поширити слово святих отців на зрозумілій його співвітчизникам мові, завдяки своїй великій ерудиції та вченості, Паїсій фактично створив слов'янську аскетичну літературу, наблизивши до слов'янського чернецтва саме першоджерело чернечої освіти.

Білоусько О. А. Паїсій (Величковський Петро Іванович; 21.12.1722, м. Полтава – 28.11.1794, м. Нямец, Молдова) – церковний діяч, архімандрит. / О. А. Білоусько // Полтавіка. Полтавська Енциклопедія: у 12 т. – Т. 12: Релігія і церква. – Полтава, 2009. – С. 459-460.

Білоусько О. А. Православний подвижник Паїсій Величковський / О. А. Білоусько // Історія України. – 2014. – № 2 (січ.). – С. 16–17.

Корнева В. Час посиленої молитви : [про Петра Величковського] / В. Корнева // Зоря Полтавщини. – 2015. – 27 листоп. – С. 15.

Корнева В. Шлях Паїсія Величковського до сучасних полтавців / В. Корнева // Зоря Полтавщини. – 2014. – 30 груд. – С. 11.

Осипчук І. "На Афоні у непрохідних лісових хащах ми розшукали келію, в якій уродженець Полтавщини преподобний Паїсій Величковський чотири роки прожив на самоті" / І. Осипчук // Зоря Полтавщини. – 2016. – 1 листоп. – С. 4.

Піч Р. Величковський Петро Іванович, чернече ім'я Платон, схимницьке Паїсій Святий – богослов, філософ, письменник, перекладач, архімандрит. / Р. Піч // Києво-Могилянська академія в іменах 17-18 ст. – К., 2001. – С. 107–108.

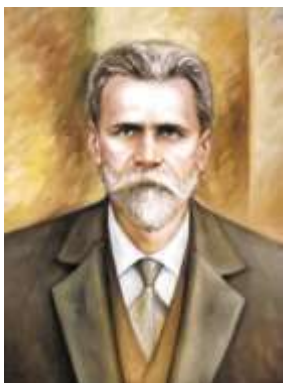
Передерій Л. Полтавці, пам'ятайте, що нашою землею ходив Святий! / Л. Передерій // Вечірня Полтава. – 2015. – 25 листоп. – С. 13.

Св. преподобний Паїсій Величковський : [нар. в Полтаві] // Альманах пошани й визнання Полтавщини. – Полтава, 2003. – С. 144–145.

Скобельський В. Паїсій Величковський – родимець Полтавський / В. Скобельський // Віче. – 2016. – № 1. – С. 47.

Скобельський В. Полтава вшановувала преподобного Паїсія Величковського / В. Скобельський // Полтавський вісник. – 2015. – 4 груд. – С. 11.

Вулиця Федора Вовка

Колишня вулиця Коп'яка.

(17.03.1847 - 29.06.1918)

Вовк Федір Кіндратович – український антрополог, етнограф, археолог, археограф, музеєзнавець, видавець та літературознавець. Автор першої науково-обгрунтованої концепції антропологічного складу українців.

Народився у с. Крячківці Пирятинського повіту Полтавської губернії, походив із козацького роду. З малих років Федір запам'ятав розповіді, пісні й казки своєї матері, українські народні звичаї, які згодом стали об'єктом його досліджень. Щоб дати дітям освіту, сім'я Кіндрата Вовка переїхала у м. Ніжин Чернігівської губернії.

Назавжди вкарбувалась у пам'ять і приголомшила юнака смерть Кобзаря. Адже труну з його прахом перевозили із С.-Петербурга до Канева через Ніжин. Тесть байкаря Глібова, отець Барданос, скликав людей на панахиду по Шевченку. Був на ній і Федір Вовк, де поклявся все життя служити своєму народові.

Середню освіту здобув у Ніжинській гімназії, після закінчення якої у 1865 р. вступив до Новоросійського (Одеського) університету, а за два роки перевівся на фізико-математичний факультет університету св. Володимира до Києва. Тут він став членом київської Старої Громади, визнаним лідером якої був Володимир Антонович.

Рятуючись від переслідувань з боку царського уряду, 1879 р. Вовк змушений був емігрувати. У Румунії Федір Вовк вів інтенсивне наукове життя. Активно займався суспільно-політичною роботою. Він залучав місцеве населення до поширення нелегальної літератури, а також "Кобзаря" Т. Г. Шевченка, встановив мережу підпільних осередків, до яких входили місцеві українці.

Поряд з науковою роботою Ф. Вовк веде активну громадську і суспільно-політичну діяльність. З початком Першої світової війни він організовує в Петрограді Український лазарет для поранених і в'язьковополонених.

Навіть під час війни Ф. Вовк не припиняє наукових досліджень. У 1916 р. вийшли два томи енциклопедичної праці "Украинский народ в его прошлом и настоящем", де були вміщені дві його фундаментальні праці:

"Етнографічні особливості українського народу" та "Антропологічні особливості українського народу".

Федір Вовк був послідовником прогресивної еволюційної наукової школи. Глибоко вивчивши передову західноєвропейську науку, він застосував її досягнення в дослідженнях з вітчизняної етнографії, антропології, археології. Здобутки вченого і в наш час мають всесвітнє значення.

Наукова і науково-популярна спадщина Ф. К. Вовка охоплює близько п'ятисот виданих праць. Колекції та матеріали, зібрані ним, становлять цінну частину фондів багатьох музеїв. Його бібліотека стала основою книгосховища Інституту археології НАН України. Перебуваючи більшу частину свого життя за межами України, вчений ще в 1915 р. заповів усю свою наукову спадщину майбутній Академії наук України.

Наукові досягнення Ф. Вовка були високо оцінені Францією. 29 листопада 1916 р. уряд цієї країни нагородив ученого високою нагородою — орденом Почесного Легіону – за досягнення в науці та розвиток зв'язків між Францією та Росією.

Вовк (Волков) Федір Кіндратович : [український етнограф, антрополог, археолог народився 17 березня 1847 р. в с. Крячківка на Полтавщині] // Провісники духовності в Україні: довідник. – К., 2003. – С. 376–377.

Вовк Федір Кіндратович (1847-1918) : [нар. у с. Крячківці Пирятинського повіту на Полтавщині] // Альманах пошани й визнання Полтавщини. – Полтава, 2003. – С. 44–45.

Вовк Федір Кіндратович : [етнограф, антрополог і археолог ; народився в с. Крячківцях Пирятинського повіту Полтавської області] // Шаров І. 100 видатних імен України / І. Шаров. – К., 1999. – С. 81–85.

Галян Г. Федір Вовк і Полтавщина / Г. Галян // Третя Полтавська наукова конференція з історичного краєзнавства. Матеріали. – Полтава, 1994. – С. 274–277.

Мирошник О. Федір Кіндратович Вовк / О. Мирошник // Край. – 2017. – № 158 (черв.). – С. 21–22.

Наулко В. Вовк Федір Кіндратович : [нар. в с. Крячківка, нині Пирятинський р-н Полтавської обл.] / В. Наулко // Енциклопедія Сучасної України. – К., 2005. – Т. 4. – С. 680–681.

Шендеровський В. Вчений світового виміру : [Федір Вовк] / В. Шендеровський // Пам'ять століть. – 2008. – № 3. – С. 115–118.

Шендрик Л. Вчений і патріот України : (до 60-річчя від дня народження Федора Вовка) / Л. Шендрик // Край. – 2007. – №35. – С. 18–20.

Вулиця Героїв АТО

Колишня вулиця Красіна.

Українське законодавство, а саме стаття 1 Закону України "Про боротьбу з тероризмом", містить наступне визначення: "антитерористична операція – це комплекс скоординованих спеціальних заходів, спрямованих на попередження, запобігання та припинення злочинних діянь, здійснюваних з терористичною метою, звільнення заручників, знешкодження терористів, мінімізацію наслідків терористичного акту чи іншого злочину, здійснюваного з терористичною метою".

Територія проведення антитерористичної операції – територія України, на якій розташовані населені пункти, визначені у затвердженому Кабінетом Міністрів України переліку, де проводилася антитерористична операція, розпочата відповідно до Указу Президента України "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 року "Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України" від 14 квітня 2014 року № 405/2014.

Війна – це не тільки мобілізація, волонтерська робота, біженці, поховання загиблих і лікування поранених. Війна – це також і сотні подвигів, що здійснюються щоденно. Зараз на Сході України обороняють рідну землю справжні патріоти України. Для них є справою честі і гідності виконати поставлені завдання. Вони готові боротися, рішуче захищати Україну, жертвуючи найдорожчим – життям. За кожною історією – справжній герой, на прикладі якого виховуватимуться прийдешні покоління українців. Вони різні за віком, професією, з різних куточків країни. Багато з них, коли ворог прийшов на поріг нашого спільного дому, не чекаючи повістки звернулись до військкомату, залишивши сім'ї, роботу, рідні міста, дехто повернувся з-за кордону, і стали на захист своїх батьків і дітей. Бо майбутнє України для них – понад усе. На честь наших захисників і було названо вулицю.

Україна. Закон. Про внесення змін до законів України щодо боротьби з тероризмом : від 5 черв. 2014 р. № 1313-VII / Україна. Закон. // Офіційний вісник України. – 2014. – № 50. – С. 9–13.

Україна. Закон. Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції : від 2.09.2014 р. № 1669-VII / Україна. Закон. // Офіційний вісник України. – 2014. – № 83. – С. 7–14.

Вулиця Олесь Гончара

Колишня вулиця Енгельса.

(03.04.1918 - 14.07.1995)

Гончар Олесь Терентійович – український письменник, літературний критик, громадський діяч. Лауреат Сталінської премії (1948), перший лауреат республіканської премії імені Тараса Шевченка (1962), голова Спілки письменників України (1959-1971), академік НАН України (1978). Герой України (2005, посмертно), Герой Соціалістичної праці (1978).

Народився Олександр Біличенко 3 квітня с. Ломівці, в передмісті Дніпропетровська у родині робітників Терентія Сидоровича і Тетяни Гаврилівни. Хоча енциклопедії, авторитетні довідники і шкільні підручники місцем народження письменника вважають слободу Суху на Полтавщині – маленьке село, материну батьківщину. Сам Олесь Гончар у своїх "Письменницьких роздумах" спростовує це твердження і називає місцем народження – Ломівку.

Після смерті матері, коли хлопцеві було 3 роки, із заводського селища його забрали на виховання дід і бабуса в слободу Суху Козельщанського району Полтавської області. Працьовита і щира в ставленні до людей бабуса замінила майбутньому письменникові матір.

Так у діда з бабою і ріс Олександр. Там же пішов до школи. Вчителька сільської школи вперше назвала Олександра Олесем. А прізвища навіть не питала. Знаючи, що це онук Гончара, в класному журналі так і написала – Гончар. Так юний Олександр Біличенко став Олесем Гончарем. Названий дівочим прізвищем своєї матері, він, – проминуть роки, – прославить його на весь світ.

Тридцять років у житті Олесь Гончара – період формування його як громадянина й митця. До вступу в Харківський університет (1938) він навчався в технікумі журналістики, працював у районній (на Полтавщині) та обласній комсомольській газеті в Харкові і дедалі впевненіше пробував свої творчі сили як письменник. Ранні оповідання й повісті "Черешні цвітуть", "Іван Мостовий" та ін. Гончар присвятив людям, яких добре знав, з якими не раз стрічався в житті.

Вірші, що народжувалися в перервах між боями, сам письменник назвав згодом "конспектами почуттів". Робота над романом "Прапорonoсці"

тривала три повоєнних роки. На сторінках "Вітчизна", а згодом і окремими виданнями з'явилися всі три частини роману.

У 1945 році О. Гончар демобілізувався з армії, оселився у старшої сестри в Дніпропетровську. Закінчив Дніпропетровський університет у 1946 році, працював асистентом кафедри української літератури цього університету, переїхав до Києва, вступив до аспірантури Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка АН України, почав професійну літературну діяльність, в журналі "Україна" надрукував романтичне оповідання "Модри Камінь".

З початком перебудови і набуттям Україною незалежності активно включився в громадське життя, був ініціатором створення Товариства Української Мови та Народного Руху України. Депутат Верховної Ради України І демократичного скликання (1990-1994). Свої погляди на шляхи розвитку незалежної України висловив в книзі "Чим живемо. На шляху українського відродження" (1991). Почесний доктор Альбертського університету (Канада, 1992), визнаний Світовим інтелектуалом Кембриджським університетом (1993).

Твори О. Гончара перекладалися на 67 мов, а творчий досвід письменника засвоюється і вітчизняними, і зарубіжними майстрами слова.

У селі Суха 28 серпня 2000 року відкрито Державний літературно-меморіальний музей-садибу Олесь Гончара. Щорічно там проводяться літературно-музичні вечори пам'яті письменника. Його ім'я носить Полтавська обласна бібліотека для юнацтва, яка тепер і розташована на вулиці Олесь Гончара.

Бондаренко С. Рік Гончара, вік Гончара... / С. Бондаренко // Літературна Україна. – 2013. – 11 квіт. – С. 2.

Гончар Олесь Терентійович (1918-1995) // Альманах пошани й визнання Полтавщини. – Полтава, 2003. – С. 54–55.

Олесь Гончар (1918-1995 рр.) // 100 великих українців. – К., 2010. – С. 452–455.

Селецький М. "... У вічнім протистоянні... минало життя " Олесь Гончара / М. Селецький // Рідний край. – 2012. – № 2 (27). – С. 47–52.

Степаненко М. У його слові – "степи, ясні зорі і тихі води України" : до 95-річчя Олесь Гончара / М. Степаненко // Зоря Полтавщини. – 2013. – 2 квіт. – С. 1, 3.

Степаненко М. Його любила, любить і любитиме Вкраїна : [О. Т. Гончар] / М. Степаненко // Вечірня Полтава. – 2014. – 2 квіт. – С. 20.

Степаненко М. Провісницький дар і гірка правда Олесь Гончара / М. Степаненко // Полтавська Думка. – 2015. – 19 лют. – С. 5.

Вулиця Юрія Горліс-Горського

Колишня вулиця Мікеріна

(14.01.1898 - 27.09.1946)

Юрій Горліс-Горський (справжнє ім'я **Юрій Юрійович Городянин-Лісовський**) – український військовий і громадський діяч, старшина Армії УНР, письменник, учасник Визвольних Змагань, осавул першого основного куреня Холодноярського полку, автор книги "Холодний Яр", який написав про одну з найдраматичніших і найбільш замовчуваних сторінок нашої історії – боротьбу українських повстанців проти окупаційної більшовицької влади у 1920-х роках.

Народився в с. Демидівці на Полтавщині. Батько – Юрій Лісовський, офіцер російської імператорської армії (РІА), мати – Людвіка Соколовська, походила з польського шляхетського роду. Закінчив Олександрівське реальне училище (Полтава, 1915) та Новочеркаську козачу військову школу (1916).

В роки Національної революції – старшина-кіннотник 2-го Запорізького полку Запорізької дивізії Армії УНР. На початку лютого 1920 р. під час Зимового походу змушений був через хворобу залишитися на лікування в Мотрині монастирі, де в той час розміщувався штаб полку гайдамаків Холодного Яру. Протягом року займався організацією антирадянського партизанського руху на Чигиринщині, був помічником Головного отамана Холодного Яру Василя Чучупака. Навесні 1921 р. за наказом підпілля прибув до Львова на зустріч з генерал-хорунжим Юрком Тютюнником.

В 1924 його заарештували та засудили на 15 років. Симулював психічну хворобу, після був переведений до Херсонської психлікарні.

У 1931 р. йому вдалося втекти, а наступного року перебратися до Польщі. Жив кілька років у Рівному та Львові. Там Городянин-Лісовський взяв собі псевдонім "Горліс-Горський". Саме в Польщі Юрій почав писати свої спогади про повстанців Холодного Яру. У 1935 р. вийшла друком перша частина найвідомішого твору "Холодний Яр". У 1937 р. побачила світ друга частина книги "Холодний Яр" й відразу здобула популярність серед українського читача. За рапортами польської поліції, "Холодний Яр" читали у більшості сіл, де були українські бібліотеки чи хати-читальні. Книга автора стала обов'язковою для прочитання в Українській повстанській армії, яку створили 14 жовтня 1942 р.

Із наступом радянських військ Горліс-Горський подався на захід. Восени 1943 р. у Львові він одружився з Галиною Талашук. По закінченні війни Горліс-Горський опинився в таборі для "переміщених осіб" у м. Новий Ульм. Там разом із відомим письменником Іваном Багряним та вченим Іваном Майстренком (уродженець Опішні) створили Українську революційно-демократичну партію (УРДП). Члени партії виступали за незалежну демократичну Україну без радянської влади.

Юрій Горліс-Горський 27 вересня 1946 року зник за нез'ясованих обставин у таборі для біженців у Новому Ульмі (Німеччина). Тоді йому було 48 років.

Людину можна вбити, але її твори та пам'ять про неї – ні. За радянських часів ім'я Горліс-Горського піддали забуттю, але кілька поколінь української еміграції вирросло на "Холодному Ярі". У 1992 р. твір видали вже в незалежній Батьківщині. Книга відразу здобула популярність у широкого кола читачів. Саме твір Горліс-Горського надихнув В. Шкляра на написання "Чорного ворона".

Безуглий С. Донька автора "Холодного яру" про батька / С. Безуглий // Нова година. – 2017. – № 25 (черв.). – С. 6.

Вдовичин І. Горліс-Горський Юрій Юрійович (справж. Городянин-Лісовський; псевд. – Залізник) : [нар. с. Демидівка, нині Решетилівського р-ну на Полтавщині] / І. Вдовичин // Енциклопедія Сучасної України. – К., 2006. – Т. 6. – С. 271.

Грицун Р. Юрій Горліс-Горський – "термінатор" з Холодного Яру / Р. Грицун // Зоря Полтавщини. – 2016. – 8 листоп. – С. 3.

Жовнір Н. "Мій батько боровся за українську незалежність. Тепер, коли ми з донькою приїхали в Україну, з нами сюди повернулася його душа" / Н. Жовнір // Зоря Полтавщини. – 2017. – 31 січ. – С. 6.

Кучеренко Л. 2013 рік оголошений роком Юрія Горліс-Горського / Л. Кучеренко // Вечірня Полтава. – 2013. – 23 січ. – С. 11.

Кучеренко Л. Автор "Холодного Яру" Юрій Горліс-Горський родом з решетилівської Демидівки / Л. Кучеренко // Полтавська Думка. – 2013. – 17 січ. – С. 4.

Піскова В. Наш славний земляк – Юрко Залізник : [під псевдо Залізник був відомий Юрій Горліс-Горський] / В. Піскова // Нова година. – 2017. – № 6. – С. 6.

Юрій Горліс-Горський : [спр. прізвище – Городянин-Лісовський, біографія, поезії уродженця с. Демидівка Полтав. губ.] // Розп'ята муза: антологія укр. поетів, які загинули насильницькою смертю : у 2 т. / укл. Ю. Винничук. – Львів, 2011. – Т. 2. – С. 609–611.

Вулиця Миколи Дмитрієва

Колишня вулиця Володарського.

(10.04.1867 - 06.07.1908)

Дмитрієв Микола Андрійович – український видавець, громадсько-культурний діяч, публіцист, діяч полтавської "Просвіти" та Братства тарасівців.

Народився у місті Харкові в сім'ї урядовця Андрія Степановича Дмитренка, який походив із селян Козачої Лопані на Харківщині. Початкову освіту Микола здобув удома, а далі навчався в гімназії. В шкільні роки на нього великий вплив мав Олександр Олександрович Русов, відомий діяч старої Громади, статистик та етнограф. У родині Русових часто збирався гурток української молоді, де бував і Микола Дмитрієв. Закінчив 1892 р. юридичний факультет Харківського університету. Ще студентом він чітко усвідомив, що його покликання – служіння народові.

У 1892 році по закінченню університетського курсу, Микола Дмитрієв відбував військову службу в Полтаві. Тут він потайки одружився з домашньою вчителькою Ганною Тимофіївною Теплицькою – дочкою кріпачки з Іваново-Вознесенська. За рік, звільнившись з війська, виїхав до Сум, де розпочалася його адвокатська кар'єра. Працює у цукрових магнатів Харитоненків. Та його весь час тягло до Полтави. І коли в серпні 1894 року Миколі Дмитрієву запропонували місце секретаря "Полтавських губернських відомостей", він з радістю повертається до нашого міста. Тут він був душею всяких починань, зокрема видавничих. Він провів, зокрема через цензуру і видав оповідання Панаса Мирного "Лихий попутав" (1899), улаштував для полтавців тріумфальний виступ хору М. Лисенка, брав найактивнішу участь в організації та проведенні свята І. П. Котляревського, зв'язаного з відкриттям пам'ятника письменнику (1903).

Микола Дмитрієв разом із Грицьком Коваленком став відповідальним редактором журналу "Рідний край" (почав виходити 24.12.1905 р.), а з № 27 – редактором-видавцем. Коли ж в умовах реакції стало неможливим видавати в Полтаві "Рідний край", Дмитрієв передав його О. Пчілці, а сам зосередився на проблемах народної школи, роботі з учителями, на діяльності видавництва "Український вчитель". Дбав він і про популяризацію музичної освіти. Дмитрієв опублікував у своєму часописі немало публіцистичних статей,

різних історико-мистецьких матеріалів, бібліографічних заміток тощо. Автор виступав проти чорносотенства, терору, переслідування Селянських спілок тощо.

Згодом Микола Дмитрієв залишає роботу в газеті і займається адвокатською діяльністю. Його публічні виступи як адвоката в судових процесах на захист бідних селян, пристрасні публіцистичні статті з актуальних проблем суспільного життя зробили його популярним в Полтаві. Селяни називали його "своїм адвокатом".

У 1906 – 1907 рр. Микола Дмитрієв опублікував (іноді за підписом М. Д.) такі матеріали: "Як справляли перші роковини смерті Шевченка харківські студенти", "Микола Костомаров", "Український театр", "Святкування Шевченка городами й земствами", "Як відгукнулись закордонні українці під час відкриття пам'ятника Котляревському" та ін.

Трагічно загинув, рятуючи дівчину в Пслі, поблизу Яресьок. На могилі у Полтаві було споруджено величезний пам'ятник з сірого граніту (арх. В. Кричевський), прикрашений цитатами з Шевченка та Святого Письма. Цей пам'ятник було зруйновано під час перенесення останків на нове кладовище (1982). На новому монументі є портрет (в овалі) і дати життя М. А. Дмитрієва.

Петрів М. Адвокат Микола Дмитрієв – фундатор українського життя в Полтаві (з нагоди 105-річчя з дня народження) / М. Петрів // Юридичний журнал. – 2013. – № 8. – С. 112–117.

Постаті. Микола Дмитрієв (6 липня 1908). Похорон М. А. Дмитрієва // Потужна сила рідного слова. До 100-ліття виходу в світ перших українськомовних видань Східної України. – 2005. – С. 139–141.

Ротач П. Дмитрієв Микола Андрійович : [нар. в Харкові, жив в с. Шишаки, похований в Полтаві] / П. Ротач // Енциклопедія Сучасної України. – К., 2008. – Т. 8. – С. 19–20.

Семенко С. "Український Цицерон" (штрихи до портрета М. А. Дмитрієва) / С. Семенко // Слов'янський збірник. Вип. 5. – Полтава, 2006. – С. 225–228.

Чернов А. Селянський адвокат Микола Дмитрієв / А. Чернов // Зоря Полтавщини. – 2012. – 16 жовт. – С. 5.

Шемчук В. Невтомний порадник учителя (Микола Дмитрієв) / В. Шемчук // Потужна сила рідного слова. До 100-ліття виходу в світ перших українськомовних видань Східної України. – Полтава, 2005. – С. 404–407.

Шемчук В. Палкий освітник народу : [Дмитрієв М.А. – адвокат, гром. діяч, організатор багатьох починань на Полтавщині] / В. Шемчук // Рідний край. – 1999. – N 1. – С. 75–77.

Вулиця Петра Дорошенка

Колишня вулиця Островського.

(02.07.1627 – 19.11.1698)

Дорошенко Петро Дорофійович – визначний державний, військовий та політичний діяч. Козацький полковник, брав активну участь у російсько-турецькій війні, учасник Хмельниччини. Гетьман України з 1665 по 1676 роки.

Народився 1627 році в м. Чигирин в родині козацького роду. Завдяки своєму походженню Петро Дорофійович отримав прекрасну освіту – знав латинську та польську мови, письмову грамоту та багато читав.

Дитинство та юність майбутнього гетьмана проходили у часи боротьби українського козацтва за свої права і привілеї з магнатами та шляхтою Речі Посполитої. Саме у 30-х – першій половині 40-х років XVII століття на українських землях загострилися національні, релігійні, соціальні та економічні суперечності. Сучасники тих подій відзначали, що шляхтичі всіляку свободу у козаків відняли і людям благочестивим тяжкі, нечувані податки наклали. Заборонні постанови варшавських сеймів не могли зупинити розбурханої української стихії.

Ледь не досягши 30 років Дорошенко стає полковником Прилуцького, а пізніше Черкаського і Чигиринського полків, що входили до війська Б. Хмельницького. Займав високе положення серед оточення гетьмана та вів переговори з польським та шведським урядами. Ще будучи на посаді прилуцького полковника, Петро Дорошенко прояв себе як активний учасник російсько-української війни (1658-1659).

10 жовтня 1665 рік – це визначна подія у його житті: Павло Дорофійович стає тимчасовим гетьманом Правобережної України, а на початку 1666 року на козацькій раді в Чигирині було підтверджено вибір старшини на його користь. Будучи гетьманом Петро Дорошенко провів ряд важливих реформ – встановив митну лінію, карбував власну монету, провадив колонізацію незалежних земель, утворив новий Торговицький полк, здійснював заходи по реорганізації внутрішнього життя українських земель.

Ставши гетьманом, Петро Дорошенко мав амбітні плани – возз'єднати Правобережну та Лівобережну частини України в одну державу. Утім, він не

зумів реалізувати своїх намірів. Політичну кар'єру він завершив не гетьманом обох берегів Дніпра, а воєводою у далекій В'ятці.

Колишній гетьман мріяв решту життя провести тихо на рідній землі, не втручатися в політичне життя. Його оселили в Сосниці на Чернігівщині. Але незабаром він був викликаний до Москви, куди відвезли й дружину. Там йому подарували будинок та 1000 карбованців на утримання, а далі – і маєток і 1000 дворів у селі Ярополчому Волоколамського повіту. 1679 року він стає Вятським воєводою, яким був до 1682 року.

Решту свого життя Дорошенко прожив у маєтку, де й помер 1698 року. Ще на початку XIX століття на цвинтарі, біля церкви святої Параскеви, зберігалася надмогиляна кам'яна плита з написом: "Лета 7206, ноября 9 день преставився раб Божий, гетьман войска запорожского Петро Дорофеевич Дорошенко, а поживе от рождества своего 71 год и положен бысть на сем месте".

Був тричі одружений, мав двох дочок і трьох синів. Його правнучкою, по лінії останнього шлюбу з Агафією Єропкиною, була дружина Олександра Пушкіна – Наталя Гончарова.

Горобець В. Дорошенко Петро Дорофійович : (1627, м. Чигирин Київського воєвод., тепер райцентр Черкаської обл. – 9.11.1698, с. Ярополче Волоколамського пов. Московської губ., тепер Волоколамського р-ну Московської обл., РФ) – гетьман України. / В. Горобець // Києво-Могилянська Академія в іменах 17-18 ст. – К., 2001. – С. 188–189.

Дорошенко Петро Дорофійович : [гетьман Правобережної України] // Шаров І. 100 видатних імен України. – К., 1999. – С. 132–136.

Мушкетик Ю. Важка булава гетьмана / Ю. Мушкетик // Науковий світ. – 2010. – № 10. – С. 20–23.

Окладна М. Дорошенко Петро Дорофійович : гетьман України, визначний державний діяч / М. Окладна // Державні, політичні та громадські діячі України: політичні портрети. – К., 2002. – С. 113–115.

Петро Дорошенко (1627-1698 рр.) // 100 великих українців. – К., 2010. – С. 113–118.

Петро Дорошенко // Історія України в особах: козаччина. – К., 2013. – С. 118–130.

Солодар О. Останній чигиринський гетьман / О. Солодар // Хроніка-2000. – К., 2001. – Вип. 45-46. – С. 372–379.

Черкаська Г. Цілісність держави – моя головна мета / Г. Черкаська // Гетьман. – 2015. – № 2. – С. 43.

Чухліб Т. Проти Москви разом з Туреччиною / Т. Чухліб // Чумацький шлях. – 2016. – № 2. – С. 19–21.

Вулиця Михайла Драгоманова

Колишня вулиця Радянської Армії.

(30.09.1841 - 02.07.1895)

Драгоманов Михайло Петрович – український публіцист, історик, філософ, економіст, літературознавець, фольклорист, громадський діяч. Один із організаторів "Старої громади" у Києві. Доцент Київського університету (1870-1876). Після звільнення за політичну неблагонадійність емігрував до Женеви, де очолював осередок української політичної еміграції (1876-1889). Професор Софійського університету (1889–1895).

Народився в м. Гадячі на Полтавщині в дрібнодворянській сім'ї. Його батько, Петро Якимович, мав вищу освіту, займався етнографією і виступав у російських журналах з художніми творами. В 1863 р. М. Драгоманов закінчив навчання на історико-філологічному факультеті Київського університету Святого Володимира і був залишений на кафедрі загальної історії, готувався стати професором. З цією метою їздив у відрядження для поповнення знань у західноєвропейських університетах.

Відвідуючи театр, познайомився з майбутньою дружиною. Людмила Драгоманова із дому Кучинська була на рік молодшою. Вона – гарна трагічна актриса, відзначилася у ролі Катерини у "Грозі". Бажаючи ознайомити Росію із кращими зразками української літератури, перекладала твори наших авторів. У 1864 р. вони обвінчалися. Створення сім'ї, необхідність платити за навчання брата Олександра й сестри Ольги поставили Драгоманова у скрутне матеріальне становище. Гроші він заробляв лекціями в гімназії, газетною й журнальною роботою.

Етапним у справі становлення М. Драгоманова як політичного і громадського діяча став його виступ над труною Шевченка у Києві, коли прах великого Кобзаря перевозили до Чернечої гори. Слова, сказані тоді ще юним промовцем: "Кожний, хто йде служити народу, тим самим надіває на себе терновий вінець", – виявилися пророчими.

Майже 15 років прожив українець у Женеві, де заснував вільну безцензурну українську друкарню. Він налагодив випуск книжок українською мовою, видавав безцензурний журнал. Досконале володіння 7 мовами допомагало перекладати українські твори європейськими мовами. За цей час Михайло Драгоманов уклав 4-томник фольклорних студій, 2-томник політичних студій; дослідження з історії античного світу і Середньовіччя на

кілька томів. Твори Михайло Петрович підписував псевдо Українець. За свою працю вчений одержав грошову премію Уварова і віддав її Франкові на видавничі справи.

На чужині у Драгоманових народилося троє дітей. Михайло Петрович переживав, що його дітям "ні Дніпро, ні Псьол нічого не говорить і не говоритиме, і сього не поправиш!", але всі троє – Ліда, Аріадна та Світозар – повернулися в Україну.

Палкий патріот і глибокий знавець рідної й світової культури М. Драгоманов характеризував українську літературу, народну й писемну, як такі, що не поступалися іншим слов'янським літературам.

В останні роки свого життя Драгоманов жив у Болгарії. 1888 р. у Софії було засновано Вищу школу, що перетворилася на університет. 1889 р. Драгоманова запросили в цей навчальний заклад на посаду професора кафедри загальної історії.

За кілька років до смерті М. П. Драгоманов написав працю "Чудацькі думки про українську національну справу". Її можна вважати заповітом науковцям у галузі дослідження української історії.

Помер 2 липня 1895 р. в Софії. Дружина вченого і син Світозар брали активну участь в українському русі.

Вітрич М. "Жити по своїй волі на своїй землі" : [про історика, публіциста, літературознавця, громадсько-політичного діяча Михайла Драгоманова] / М. Вітрич // Зоря Полтавщини. – 2016. – 30 верес. – С. 13.

Драгоманов Михайло Петрович : [нар. в м. Гадячі на Полтавщині] // Альманах пошани й визнання Полтавщини. – Полтава, 2003. – С. 68–69.

Малик М. Драгоманов Михайло Петрович / М. Малик // Край. – 2016. – № 149 (верес.). – С. 19–22.

Михайло Драгоманов (1841-1895) // 100 великих українців. – К., 2010. – С. 217–222.

Михайло Драгоманов (1841-1895) : публіцист, історик, філософ, економіст, літературознавець, фольклорист, громадський діяч // Сто найвідоміших українців. – К., 2015. – С. 282–288.

Михайло Драгоманов : [історик, етнограф, філософ, публіцист, літературознавець, громадський діяч] // Історія України в особах ХІХ століття. – К., 2015. – С. 211–224.

Савченко С. Апостол правди і науки : до 170-річчя від дня народження М. П. Драгоманова / С. Савченко // Календар знаменних і пам'ятних дат. – 2011. – № 3. – С. 121–130.

Скриль В. Амбасадор українського народу в країнах Європи : (до 120-річчя з дня смерті М. Драгоманова) / В. Скриль // Край. – 2015. – № 134 (черв.). – С. 18–19.

Вулиця Василя Капніста

Колишня вулиця Іскровського.

(23.02.1758 - 09.11.1823)

Капніст Василь Васильович – визначний український поет, драматург і громадсько-політичний діяч, академік Російської академії наук, учасник українського автономістсько-самостійницького руху кінця XVIII – початку XIX ст.

Народився в с. Велика Обухівка, тепер Миргородського району, на Полтавщині. Походить зі славного українського шляхетського роду Капністів. У 16 років поступив на службу капралом в Ізмайловський полк. З 1775 року – офіцер Преображенського полку.

Діяльність В. Капніста була пов'язана з Полтавщиною. Він був директором училищ і генеральним суддею Полтавської губернії. Друкуватися почав 1780 р. ("Сатира I"). Коло літературних інтересів В. Капніста дуже багатогранне: оди, елегії, п'єси, в яких він оспівував мальовничу природу України, життя і побут її народу ("Обухівка", "В пам'ять береста").

Справжнім сенсом життя Капніста були поезія та боротьба проти суспільної несправедливості – причому в його розумінні обидві ці справи часто бували нероздільні, бо поезія для Василя Васильовича передусім – то є виконання високого громадянського обов'язку. А справі захисту покривджених, бідних, ображених він віддавав усього себе, роблячи це із воістину поетичним натхненням. Дочка поета, Софія Капніст-Скалон, згадувала: "Батько мій любив пристрасно батьківщину свою і готовий був жертвувати всім майном своїм для блага Малоросії; при найменшому гнобленні або несправедливості начальників він летів до Петербурга, кидав сімейство своє, робив борги і, воюючи часто з відомими людьми, майже завжди повертався переможцем. Єдиним бажанням його було – відновити колишній добробут і багатство Малоросії і оживити, так би мовити, народ, який ще пам'ятав свою волю..."

Найважливіший і єдиний драматичний твір Василя Капніста це – віршована комедія "Ябеда" (1793-98), в якій він нещадно викривав судові зловживання і бюрократизм як типові явища російського самодержавства.

У своєму маєтку в Обухівці створив домашній театр, на сцені якого, зокрема, було поставлено його комедію у віршах "Ябеда" (1798, гостра

сатира на бюрократію і суд). Перша постановка її на сцені відбулася 1798 року й набула нечуваного розголосу в суспільстві. Ця п'єса входила до репертуару Полтавського вільного театру, який очолював І. Котляревський, а також Харківської трупи Д. Трощинського в с. Кибинцях Миргородського району.

Василь Васильович усе своє життя мріяв будь-яким чином вибороти право українського народу на свободу. Відомо, що з цією метою він таємно 1791 року побував у Німеччині, де намагався отримати підтримку пруського короля Фрідріха Вільгельма, щоб той у свою чергу вплинув на Росію. До того ж до царського двору дійшли чутки від тих же німців про зусилля й наміри В. Капніста, але ніхто не наважувався застосовувати проти нього хоча б якісь репресивні методи.

Василь Капніст мав велику і дружню сім'ю. Протягом життя в нього народилося п'ятнадцятеро дітей, з яких досягло зрілого віку лише шестеро – Семен, Володимир, Іван, Олексій, Катерина і Софія.

На жаль, Бог відміряв поетові лише 65 років. Василь Капніст якось застудився й невдовзі, 8 листопада 1823 року, помер в оточенні численної родини та був похований на родинному обійсті.

Віценя Л. "Залишався українським патріотом" : (до 255-річчя Василя Капніста) / Л. Віценя // Зоря Полтавщини. – 2013. – 19 лют. – С. 5.

Василь Капніст : [письменник, нар. 12 лютого 1758 р. в с. Обухівка на Полтавщині, помер 28 листопада 1823 р.] // Видатні постаті в історії України 9-19 ст. – К., 2002. – С. 247–249.

Журавльов Д. Василь Васильович Капніст (1758-1823) : [предводитель дворянства, ген. суддя Полтав. губ., письменник] / Д. Журавльов // Хто є хто в українській історії / Д. Журавльов. – Харків, 2011. – С. 272–279.

Капніст Василь Васильович : [нар. у с. Велика Обухівка на Полтавщині] // Альманах пошани й визнання Полтавщини. – Полтава, 2003. – С. 90–91.

Капніст Василь Васильович : [український і російський письменник, поет, громадський діяч] // Провісники духовності в Україні: довідник. – К., 2003. – С. 237–238.

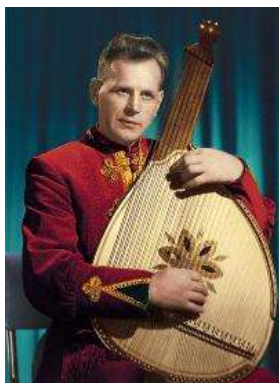
Матях В. Василь Капніст : [письменник, укр. патріот, чл. Рос. академії, уродженець с. Обухівка Миргород. полку] / В. Матях // Історія України в особах: козаччина. – К., 2000. – С. 287–300.

Правденко О. Василь Капніст – без надії сподівався: поет, який боровся за українські права / О. Правденко // Коло. – 2017. – 25-31 трав. – С. 14.

Приймак Л. "Капністи всіх країн, єднайтеся!" / Л. Приймак // Вечірня Полтава. – 2008. – 5 листоп. – С. 3.

Шендрик Л. Сучасник І. П. Котляревського, український патріот-автономіст В. В. Капніст / Л. Шендрик // Край. – 2014. – № 117. – С. 11–13.

Вулиця Григорія Китастого

Колишня вулиця Краснодонська.

(17.01.1907 - 06.04.1984)

Китастий Григорій Трохимович – композитор, диригент, бандурист, перший і довгорічний керівник Капели бандуристів ім. Т. Шевченка, створеної в Києві під час Другої світової війни, Герой України.

Народився 17 січня 1907 р. в м. Кобеляки Полтавської області у селянській родині, що мала козацьке коріння. В 1927 році Григорій вступає до Полтавського музичного технікуму. З музикою проблем не стало – ноти Гриць ловив на льоту, а от скласти загальноосвітній курс таки довелося. Та він подолав усі труднощі, аби займатися улюбленою справою. Згодом його взяли до Полтавської хорової капели. Одночасно Григорій відвідував концерти Полтавської капели бандуристів. На життя заробляв розвантаженням вагонів.

У 1930 р. вступив до Київського музично-драматичного інституту ім. Миколи Лисенка. Навчаючись на диригентсько-капельмейстерському факультеті, оволодівав технікою гри на скрипці і корнеті, але найбільше часу присвячував бандурі. Після закінчення курсу навчання, у 1933 р. за порадою теоретика Г. Любомирського перейшов на композиторський факультет. Тоді ж був прийнятий хористом Київської опери, що дало певну матеріальну базу для прожиття і можливість допомогти батькам.

З початком Другої світової війни Капелю не включили до списку художніх колективів, які підлягали негайній евакуації, натомість вона була розформована. Молодших за віком призвали до діючих бойових з'єднань, а старших – на копання протитанкових ровів навколо Києва. З тих, що пішли на фронт, багато загинуло, дехто потрапив у полон, серед них був і Григорій Китастий.

З полону йому пощастило втекти і повернутися у Київ. В окупованому німцями місті він розшукав 16 артистів і з ними утворив нову Капелю, давши їй ім'я Тараса Шевченка. Після довгого чекання на початку 1942 року німецька влада дозволила двотижневій гастролі Капелі по селах Київщини. Концерти мали шалений успіх, і це окриляло артистів. Весною Капеля виїхала у концертну подорож по Волині і Галичині, з якої колектив було відізнано до Києва і невдовзі, у вересні 1942 року, під виглядом гастролей вивезено до Райху. Два місяці артисти провели у таборі остарбайтерів

(робітників зі сходу) Шупен 43 в Гамбурзі. Наприкінці листопаду надійшло повідомлення з Берліну про переведення колективу на концертну роботу. Залишаючись в статусі оstarбайтерів протягом усієї війни, капеляни постійно роз'їжджали по німецьких містах, де було найбільше українських робітників, доводилося виступати і перед інтернаціональними аудиторіями. І скрізь їх виступи проходили з тріумфом.

Після закінчення війни музиканти Капели опинилися в таборі переміщених осіб. Г. Китастих невтомно працював над концертними програмами Капели, виступи якої користувалися непересічним успіхом у таборах для переміщених осіб у Західній Європі.

В 1949 році учасники Капели бандуристів виїхали до США. Тут Г. Китастих жив у Детройті, пізніше короткий час у Каліфорнії, в 1964 році переїхав до Чикаго, де очолив перший ансамбль бандуристів Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ).

Автор п'єс для оркестру бандуристів; творів для чол. ансамблю бандуристів – "Гомін степів", "Львівські фрагменти", "Турбаївське повстання", "Дума про Сагайдачного", для змішаного хору з фортопіано – композиції на вірші Т.Шевченка ("Гомоніла Україна", "Граї, Кобзарю", "Поєма про Запорозьку Січ", "Вітре буйний"), І. Багряного, Олександра Олесья, Яра Славутича, А. Малишка, О. Підсухи, церковних творів, зокрема Літургія. Лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка (1992, посмертно).

У 1984 році Григорій Китастих, завжди повний енергії й життя, несподівано захворів і невдовзі, 6 квітня, помер від раку. Похований він на українському православному кладовищі, побіч церкви-пам'ятника в Баунд-Бруці, в штаті Нью-Джерзі (США). Збірник "Вставай, народе!" – це перша в Україні публікація творів Григорія Китастого, написаних у різні роки.

Бурмака М. Зачаровують світ пісенні скарби Полтавщини / М. Бурмака // Зоря Полтавщини. – 2007. – 4 квіт. – С. 3.

Григорій Китастих : (народ. 17 січня 1907 року в Кобеляках), кобзар // Бобрищев К. Отчий край. – Полтава, 2002. – С. 334–343.

Китастих Григорій Трохимович (17.01.1907, м. Кобеляки – 06.04.1984, Сан-Дієго, США) – композитор, диригент, бандурист // Шевченківські лауреати, 1962-2012 : енцикл. довідник. – 3-тє вид. змін. і доп. – К., 2012. – С. 299–300.

Китастих Григорій Трохимович (17.01.1907, м. Кобеляки Полтав. губ. – 06.04.1984, США) – бандурист, хоровий диригент, Герой України (2008, посм.) // Герої землі Полтавської : довідник : у 12 вип. – Полтава, 2012. – Вип. 3: Герої України. – С. 52-53.

Чернов А. Григорій Трохимович Китастих: "Ніс Україну країнам" / А. Чернов // Край. – 2014. – № 120 (квіт.). – С. 19–21.

Вулиця Дмитра Коряка

Колишня вулиця Червоноармійська.

(25.04.1989 - 11.02.2015)

Коряк Дмитро Володимирович – український громадський та військовий діяч. Вояк полку "Азов", позивний "Брат".

Народився та зростав Діма у Миргороді, там у 2006 році закінчив 11 класів 5-ї миргородської школи. Вчителі та однокласники характеризували Дмитра, як порядного, доброго та чуйного хлопця. У класі Діму називали Філософом.

2011 року Дмитро закінчив електромеханічний факультет Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка за спеціальністю "технологія машинобудування". По тому працював на будівництві.

З початком Революції гідності полишив попереднє життя і цілковито поринув у боротьбу. Він курсував між київським і полтавським майданами, постійно допомагаючи там, де більше потрібен. Був заступником очільника Полтавської свободівської Сотні у Палаці Свободи.

11 лютого, в ході штурму ворожого блокпосту поблизу селища Саханка, загинув боєць Дмитро Коряк. У "Азові" Дмитро боровся за Україну з серпня. Мріяв про той момент, коли нарешті можна буде піти в атаку. "Брат" говорив, що не можна просто стояти і чекати, поки у тебе влучить снаряд, і коли йшов у бій, то посміхався, бо крок за кроком звільняв нашу землю. Загинув 11 лютого 2015 року від осколкових поранень. Міна ворожого міномета розірвалась біля нього.

14 лютого 2015 року був похований як Герой України на Алеї Героїв полтавського центрального міського кладовища.

Указом Президента України № 176/2015 від 25 березня 2015 року, "за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України", нагороджений орденом "За мужність" III ступеня (посмертно).

Нагороджений медаллю УПЦ КП "За жертвність і любов до України" (посмертно).

Рішенням Полтавської обласної ради нагороджений відзнакою "За вірність народу України" I ступеня (помертньо).

Нагороджений почесним знаком "Маріуполь. Відстояли – Перемогли" (помертньо).

Рішенням Миргородської міської Ради Полтавської області №6 від 17 березня 2017 року "за мужність і героїзм, незламність духу при захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України присвоєно звання "Почесний громадянин міста Миргорода" (помертньо).

15 липня 2015 року відкрито пам'ятну дошку на фасаді ПНТУ та його ім'я та біографія занесені до університетської Книги пошани. У Миргороді відкрита ще одна меморіальна дошка. Йому присвячено книгу-реквієм "Дорога в безсмертя: Дмитро Коряк" (упорядник Надія Гринь).

Жовнір Н. "Війни не виграти, якщо кожен триматиметься за свою стріху" : [рік тому, 11 лютого, під Маріуполем загинув палкий патріот Дмитро Коряк] / Н. Жовнір // Вечірня Полтава. – 2016. – 10 лют. – С. 3.

Загиблим в АТО миргородцям присвоєно звання "Почесний громадянин міста" // Вечірня Полтава. – 2017. – 22 берез. – С. 3.

Коряк Дмитро Володимирович (25 квітня 1989 – 11 лютого 2015) // Ревегук В. Г. Полтавці – поборники державної незалежності України / В. Г. Ревегук. – Полтава, 2015. – С. 310.

Криворучко Л. Без сліз не можна читати твір загиблого Героя-полтавця про любов до матері, який він написав ще у шкільні роки / Л. Криворучко // Полтавська Думка. – 2017. – 4 трав. – С. 1.

Москалюк П. Дмитро Коряк: назустріч справедливості дорогою безсмертя : [презентація книги Н. Гринь "Дорога в безсмертя: Дмитро Коряк"] / П. Москалюк // Полтавський вісник. – 2016. – 25 лют. – С. 3.

Проскуров Б. "Хотів одружитися, мати двох дітей..." : [25-річний полтавець Дмитро Коряк загинув під Маріуполем рік тому від ворожої міни] / Б. Проскуров // День. – 2016. – 11 лют. – С. 11.

Силка А. Герой нашого часу – Дмитро Коряк, філософ, "брат" і патріот / А. Силка // Коло. – 2016. – 10-16 листоп. – С. 14.

Сулименко В. Перед відкриттям меморіальної дошки "азовцю" заплакало небо / В. Сулименко // Полтавський вісник. – 2015. – 17 лип. – С. 3.

Щеглова О. "У мене був єдиний син..." / О. Щеглова // Зоря Полтавщини. – 2015. – 17 лип. – С. 1, 3.

Вулиця Ореста Левицького

Колишня вулиця Лихачова.

(25.12.1848 - 09.05.1922)

Левицький Орест Іванович – історик, правознавець, археограф, етнограф, письменник, літературознавець.

Народився в с. Маячка Кобеляцького пов. Полтавської губ. (нині Новосанжарський р-н Полтавської обл.) у сім'ї священника. Батько походив з козацько-старшинського роду Носів-Левицьких.

Закінчив початку школу (1857–1859), потім навчався у Полтавському духовному училищі. Потому рік працював домашнім учителем у с. Веприк (нині село Гадяцького р-ну). У 1874 р. закінчив юридичний факультет Київського університету. До наукової роботи прилучився ще у студентські роки.

Був членом Київської громади, дійсним членом-співробітником Південно-Західного відділу Російського географічного товариства (від 1876), членом ради (1885–1902) та заступником голови (1902–1905) Історичного товариства Нестора-літописця, дійсним членом Київського юридичного товариства (відділ звичаєвого права; від 1881) і Наукового товариства імені Шевченка у Львові (від 1911), членом Українського наукового товариства в Києві (1907–1914), почесним членом Полтавської губернської вченої архівної комісії (від 1906) та Полтавського церковно-історико-археологічного ф-ту (від 1906).

Після революційних подій 1917 р. очолював громадські і державні комісії з питань української правничої термінології.

Від 1918 був членом Комітету для охорони пам'яток історії та мистецтва.

Коли було створене Українське наукове товариство, Орест Левицький входить до його складу, стає заступником голови товариства Михайла Грушевського. Ввійшовши до складу дійсних членів Української Академії наук у 1918 році, Орест Левицький береться за створення Всенародної бібліотеки (дарує їй свою цінну книгозбірню), розгортає діяльність щодо поповнення книжкових фондів, збереження пам'яток мистецтва, очолює комісію по кафедрі українського звичаєвого права.

На долю Ореста Левицького випало очолювати Українську Академію наук у надзвичайно складний і трагічний період, в умовах руйнації, голоду, постійної зміни влади.

Загалом написав більше 200 наук. праць з правознавства й історії України 16–19 ст. У центрі його наукових інтересів були: родинне право, звичаєве право, побут, сімейні відносини, правове становище укр. жінки в 16–17 ст., історія укр. церкви, селянства й судочинства. Значну увагу приділяв становищу селян і рядових козаків, їх визискові козацькою старшиною, а також нац., економічне та релігійне гнобленню укр. народу в Правобережній Україні в 2-й пол. 17–18 ст.

Працював у галузі археографії. Готував наук. видання літописів, істор. творів, актових матеріалів "Архива Юго-Западной России", писав до них вступні статті, текстологічні примітки та наук. коментарі (зокрема, 1909 видав збірку актів з сімейного права та сімейного побуту, додав до неї свій нарис про особливості сімейного побуту в Пд.-Зх. Росії 16–17 ст.).

Визначне місце у науковому доробку Левицького займає біографічний нарис про Богдана Хмельницького. Вченого цікавлять родинні зв'язки в Україні – результатом досліджень стає ґрунтовна праця "Шлюб на Русі-Україні в XVI- XVII ст.", в якій висвітлюється життя і побут переважно вищих верств тогочасного суспільства.

9 травня 1922 р. помер Орест Іванович на Драбівському дослідному полі, перебуваючи у сина Миколи. Поховали Ореста Левицького у сусідньому селі Митлашівка.

Бобрищев К. Найголовніша справа його життя : [про визначного історика, О. І. Левицького] / К. Бобрищев // Вечірня Полтава. – 2008. – 3 верес. – С. 9.

Левицький Орест Іванович : [український історик, археолог, правознавець, етнограф, архівіст, письменник] // Провісники духовності в Україні: довідник. – К., 2003. – С. 475–476.

Левицький Орест Іванович : український історик, правознавець, етнограф, академік УАН з 1918 року // Юридична енциклопедія. – К., 2001. – Т. 3. – С. 464–465.

Малик М. Левицький Орест Іванович : [укр. історик, правознавець, археолог, архівіст, етнограф, академік АН ІРСР, письменник] / М. Малик // Край. – 2007. – №37 (трав.). – С. 21.

Приступа С. Орест Левицький – один із фундаторів Української Академії наук / С. Приступа // Хроніка-2000. – К., 2001. – Вип. 45-46. – С. 613–621.

Розсоха Т. Він мріяв стати архієреєм, а став академіком : до 160-річчя від дня народження Ореста Івановича Левицького / Т. Розсоха // Полтавський вісник. – 2008. – 19 груд. – С. 25.

Вулиця Леоніда Лимана

Колишня вулиця Урицького.

(13.08.1922 - 31.10.2003)

Лиман Леонід Іванович – поет, публіцист, літературний критик. Яскравий представник українського модернізму.

Народився в селі Малі Сорочинці на Полтавщині у сім'ї священника. Батько його був репресований і рано загинув. За якихось трагічних обставин рано пішла з життя й мати, тож хлопець залишився сиротою.

Підлітком довелося йому скуштувати колективізаційних, голодових і терорних "приваб" перших п'ятирічок, які багряною сокирою тесали і по його рідні. Це, однак, не вбило в хлопцеві поклику до літературного слова, спершу тільки римованого – він навіть надрукував дещо з поетичних спроб у передвоєнній періодиці, коли був школярем, а в 1939-1941 роках – студентом Харківського учительського інституту.

У часи Другої світової війни співпрацює у газеті "Нова Україна" (Харків). Саме тоді письменник багато подорожував, напевно, за завданням редакції, бо в усіх інших випадках це було б доволі складно та небезпечно. Відвідує окуповані німцями Одесу, Миколаїв, Донецьк.

Згодом оселився у Львові, друкувався у газетах "Львівські вісті", "Краківські вісті", у журналі "Наші дні". Приятелював із видатними літературними діячами Євгеном Маланюком та Михайлом Орестом.

Наприкінці війни письменник емігрував до Німеччини, де перебував у таборах для інтернованих. У Регенсбурзі Леонід Лиман разом із поетом Леонідом Полтавою та іншими українськими культурними діячами в еміграції, став співзасновником літературної організації Мистецький український рух (МУР).

Леонід Лиман друкує вірші, нариси, статті, рецензії тощо в новопосталій українській пресі. Це "Альманах МУРу", альманах "Світання", журнал "Арка", газета "Українські вісті" (заснована в кінці 1945 року в наддунайському місті Ной-Ульм, по-українськи – Новий Ульм). У цій газеті Леонід Іванович якийсь час працював у ролі мовного редактора.

Перебравшись 1949 року до США, Лиман оселився на постійно у Нью-Йорку. Там на прожиття заробляв попервах натиранням підлоги. Жив у будинку Української вільної академії наук (УВАН), надаючи допомогу в роботі цієї наукової інституції. А ще самотужки видавав у 1960-1970-ті роки

"Нотатник" – місячний бюлетень суспільно-політичної проблематики, в якому помітну увагу було приділено літературному й мистецькому життю в Україні та в еміграції. Цим виданням він, між іншим, спровокував появу дружньої епіграми в 1965 році.

Леонід Лиман публікується у різних творчих іпостасях у найрізноманітніших періодичних виданнях – "Український Прометей" (детройтська газета), "Українська літературна газета" і журнал "Сучасність" (обидва – у Мюнхені), ті самі "Українські вісті" (вже коли вони виходили в Детройті) і т. д.

Поезії Леоніда Лимана публікували переважно в 1940-ві й 1950-ті роки. Художня проза теж належить в основному до другої половини 1940-х років. На перші його оповідні шкци та напівбелетризовані нариси ("Серце втрачає спокій", "Неаполітанська пісня", "Моє інтимне" та інші) натрапляємо ще поміж творів з прикінцевої смуги війни.

Доля йому не подарувала власних дітей, зате він став названим батьком багатьом своїм похресникам, зустрів у житті єдине кохання, проніс через усе життя і віднайшов його лише через 56 років.

Л. Лиман – дуже цікавий поет, скромніший здобутками як прозаїк, однак відомий більше як жвавий публіцист, так за кількадесят літ і не спромігся на окрему поетичну збірку, а проте поетична творчість його становить одну з найсвоєрідніших сторінок у літературі повоєнної еміграції.

Наприкінці життя він написав прощального вірша, де вказав "Україна. Харків. Прізвище, ім'я, по батькові", а через кілька годин помер 31 жовтня 2003 року у Нью-Йорку.

Біля немолодого вогню : [творчий шлях, поезії Л. Лимана, уродженця с. Малі Сорочинці Миргород. повіту] // Стріла : суб'єктивна антологія. – К., 2013. – С. 826–843.

Доценко Р. Дороги Леоніда Лимана : [письменник народ. в с. Малі Сорочинці(13.09.1922-2003, Нью-Йорк)] / Р. Доценко // Літературна Україна. – 2012. – 2 серп. – С. 15.

Жулинський М. Поет, який так і не відкрився вповні Україні : [Леонід Лиман] / М. Жулинський // Слово на сторожі нації / М. Жулинський. – К., 2015. – С. 175–177.

Силка А. Людина, якої ми не знали – письменник і патріот Леонід Лиман / А. Силка // Коло. – 2016. – 15-21 верес. – С. 15.

Соловей О. Невідомий Леонід Лиман / О. Соловей // Рідний край. – 2012. – № 2 (27). – С. 117–127.

Шемчук В. Життя для України і людей : [поета, письменника, журналіста, видавця Л. Лимана] / В. Шемчук // Вечірня Полтава. – 2013. – 6 листоп. – С. 6.

Вулиця Івана Мазепи

Колишня вулиця Калініна.

(20.03.1639 - 22.09.1709)

Мазепа Іван Семенович – політичний, державний і військовий діяч, дипломат, полководець, гетьман України.

Народився 20 березня 1639 в шляхетській православній родині на хуторі Мазепинці Київського воєводства (неподалік від Білої Церкви). Батько Мазепи займав високу посаду в окрузі Білої Церкви, його мати походила із знаменитого українського роду Мокевських. Вони мали двоє дітей: доньку Олесю і сина Івана.

Іван Мазепа вчився в Києво-Могилянському колегіумі, потім – в єзуїтському колегіумі у Варшаві. Пізніше, з волі батька, був прийнятий при дворі польського короля Яна Казимира, Іван став королівським пажем, зумів швидко завоювати прихильність короля, завдяки чому їздив вчитися в європейські країни. Був знавцем літератури, мистецтва, військової справи, меценатом. Велику частину своїх багатств віддавав на будівництво храмів і шкіл, взяв під опіку Київську Академію.

25 липня 1687 року на Коломацькій раді (неподалік від Полтави) Івана Мазепу було обрано Гетьманом України. Він найдовше серед гетьманів – 22 роки – тримав гетьманську булаву, об'єднав Лівобережжя та Правобережжя України. Повертаючись із Коломацької ради, Мазепа зустрівся із селянами, цікавився їхніми проблемами. По приїзді в свою резиденцію він видав Універсал, за яким феодали не мали права порушувати права селян і принижувати їхню гідність. За роки гетьманування Мазепи в Україні не виникло жодного селянського повстання.

Іван Мазепа – досить суперечлива особистість в українській історії. Вороги його вважали хитрим політиком і зрадником. Прихильники стверджували, що він прагнув порятунку та процвітання для рідної землі. Скільки людей, стільки і думок. Однак, що би про нього не говорили, потрібно визнати, що для України він зробив чимало. Період його правління характеризувався відродженням гетьманської України, передусім Києва – її духовного центру, розвитком культури, а також піднесенням соціального та релігійного життя.

Постать Івана Мазепи для Полтави не випадкова. І не тільки тому, що Мазепа фактично через Полтаву отримав булаву і через Полтаву її втратив.

Рід Мазепи віддавна знали у Полтаві, тут мешкали його представники. Серед родичів гетьмана часто згадують його діда й двоюрідного діда. Вони були рідними братами. Саме з цими постатями пов'язане зрушення козацтва. Після Солоницької битви 1596 року (біля Лубен) було страчено двоюрідного діда Івана Мазепи – Федора Мазепу. Рідний же дід гетьмана відомий як один із меценатів Межигірського монастиря. У Полтаві жила рідна сестра Мазепи та інші родичі.

Військо Мазепи не брало безпосередньої участі в Полтавській битві, а лише охороняло шведський обоз і стояло на позиції на лінії Ворскли. За порадою Мазепи Карл XII з 1 травня 1709 року розпочав систематичну облогу й Полтава не піддалась руйнації. Близькі стосунки Мазепи і Карла XII, наявність його родинних зв'язків у Полтаві стали наслідком того, що шведи майже не руйнували місто і не знищили його культурні цінності.

Іван Мазепа – головний герой багатьох творів світової й української літератури та мистецтва. Йому присвячено 186 гравюр, 42 картини, 22 музичні твори, 6 скульптур.

Безотосний М. Гетьман Іван Мазепа і Полтавщина / М. Безотосний // Зоря Полтавщини. – 2009. – 11 лют. – С. 2.

Василенко О. Микола Безотосний: "Гетьман Мазепа думав одне: як зробити Україну самостійною державою": [місце і роль Полтавської битви в історії Європи, І. Мазепа і Полтава та ін.] / О. Василенко // Полтавська Думка. – 2009. – 11 черв. – С. 13.

Ворона П. "Від Богдана до Івана..." : до 300- річчя подій, пов'язаних із воєнно-політичним виступом гетьмана України Івана Мазепи та укладенням українсько-шведського союзу / П. Ворона // Зоря Полтавщини. – 2009. – 26 черв. – С. 5, 11.

Грицун Р. Іван Мазепа та полтавський міф / Р. Грицун // Коло. – 2016. – 17-23 листоп. – С. 14.

Дудяк І. Великий благодійник духовенства, церков, монастирів і шкіл / І. Дудяк // Зоря Полтавщини. – 2016. – 19 квіт. – С. 1.

Дудяк І. Гетьман Іван Мазепа – невтомний меценат / І. Дудяк // Вечірня Полтава. – 2016. – 20 квіт. – С. 17.

Іван Мазепа – гетьман України // Халимон В. Полтавщина очима краєзнавця. – Полтава, 2009. – С. 129–134.

Клімов А. Іван Степанович Мазепа (бл. 1640 - 1709) / А. Клімов // Україна. 101 видатна постать / А. Клімов. – К., 2009. – С. 18.

Мокляк В. Полтавські соратники і противники політичного курсу гетьмана Івана Мазепи / В. Мокляк // Край. – 2010. – № 70 (лют.). – С. 15–17.

Вулиця Оксани Мешко

Колишня вулиця Клари Цеткін.

(30.01.1905 - 02.01.1991)

Мешко Оксана Яківна – біолог, учасниця опозиційного руху в Україні в повоєнний період, фактичний голова Української Гельсінської групи в період масових арештів з боку КДБ в кінці 1970-х років.

Народилася в містечку Старі Санжари в незаможній селянській, колись козацькій родині, яка уникла покріпачення і зберегла свій нескорений дух.

Оксані Мешко вдалося здобути середню освіту в Полтаві і в 1927 році вступити на хімічний факультет Інституту Народної освіти в Дніпропетровську. Попри кількаразове виключення за "соцпоходження" і поновлення, не маючи ні стипендії, ні гуртожитку, їй все ж вдалося закінчити його.

В 1930 році О. Мешко вийшла заміж за Федора Сергієнка, колишнього члена Української Комуністичної партії, остаточно ліквідованої більшовиками в 1925 році. Декілька разів його заарештовували, і дружина місяцями оббивала пороги радянських бюрократичних установ, домагаючись його звільнення. Щоб уникнути подальшого переслідування, Ф. Сергієнко мусив залишити Україну і виїхати на Урал. З двома малолітніми синами, Євгеном і Олесем, та хворою матір'ю Оксана Яківна залишилася бідувати самою.

Протягом 1963-1969 років О. Мешко легально чи напівлегально займалася культурно-просвітницькою діяльністю: влаштовувала літературні ранки і вечори в школах і клубах промислових підприємств та науково-дослідних установ, пропагувала українську книгу і пісню, виступала ініціатором відзначення ювілеїв видатних діячів української культури. Навколо неї гуртувалися небайдужі до української справи люди. Тим часом партійні і каральні органи СРСР спільними силами почали пильнувати кожний крок "особливо небезпечної" маленької, худенької, невгамовної бабусі, чинили перепони на шляху до спілкування з людьми, але її громадянську діяльність під статтю радянського Кримінального кодексу про "антирадянську агітацію і пропаганду" поки-що не підводили.

22 травня 1972 року, коли Оксана Яківна несла до пам'ятника Т. Шевченка квіти, її затримали кадебісти. Почалися безкінечні обшуки,

виклики до КДБ, що супроводжувалися погрозами і провокаціями. Найбільше хвилювали її не допити і ймовірність арешту, а доля хворого на сухоти сина. Вона вела відчайдушну війну з цілим полчищем прокурорів, суддів, кадебістів, слідчих і "стікачів", відстоюючи права в'язнів.

Саме тоді Оксана Мешко розпочала активну правозахисну і політичну діяльність. Повз її увагу не пройшла жодна мить життя сина в неволі. Факт за фактом вона розгортала картину не просто кричущих порушень радянських законів, а страшного і жорстокого свавілля. Протести, запити і скарги Оксани Яківни були довершені за стилем, пристрасні і переконливі, ґрунтувалися на знаннях законів і підзаконних актів. Вона адресувала їх республіканським, союзним і міжнародним інстанціям. Це були блискучі зразки правозахисної публіцистики.

В 1989 р. Оксана Яківна стала одним із провідників Української Гельсінкської Спілки, створеної 7 липня 1988 року на основі Української Гельсінкської Групи, увійшла до її Координаційної Ради. Саме вона 29 квітня 1990 року відкрила з'їзд УГС, на якому цю громадську організацію, що з самого початку була перед партією і ставила метою поступ до незалежності, Спілку переформовано в Українську Республіканську партію. У червні того ж року, насамперед її зусиллями, було поновлено діяльність правозахисної організації – створено Український комітет "Гельсінкі-90". Оксана Яківна лишалася його душею і рушієм до останніх днів.

Все життя О. Мешко жила однією ідеєю: вільна Україна. Ця ідея давала їй натхнення перенести неймовірні муки, торттури і злигодні. Її життя – це не героїзм у бою, а подвиг щоденний і довголітній.

Васецька А. Символ незламності України : [поборниця незалежності О. Мешко] / А. Васецька // Зоря Полтавщини. – 2015. – 2 берез. – С. 3.

Мешко Оксана Яківна – хімік. Учасниця укр. правозахисного руху. Член-засновник УГГ (1976). Політв'язень // Рух опору в Україні: 1960-1990 : енцикл. довідник. – К., 2010. – С. 431–434.

Обелець Ю. Незламна "козацька матір" Оксана Мешко все життя боролась з імперською системою / Ю. Обелець // Коло. – 2016. – 13-19 жовт. – С. 14.

Овсієнко В. Козацька Матір : [правозахисниця О. Я. Мешко] / В. Овсієнко // Слово Просвіти. – 2015. – Ч. 4 (29 січ.). – С. 7.

Олександренко Т. Козацька мати Оксана Мешко / Т. Олександренко // Зоря Полтавщини. – 2015. – 6 лют. – С. 13.

У Старих Санжарах відзначили ювілей організаторки Гельсінського руху : [О. Я. Мешко] // Полтавська Думка. – 2015. – 19 лют. – С. 3.

Чернов А. Козацька мати : [про правозахисницю Оксану Мешко] / А. Чернов // Літературна Україна. – 2016. – 4 лют. – С. 14–15.

Вулиця Небесної Сотні

Колишня вулиця Леніна.

Небесна Сотня – прийнята в Україні збірна назва загиблих протестувальників, які мали безпосередній стосунок до ідеї та акції Євромайдану (Революції Гідності) у грудні 2013 – лютому 2014 року.

Герої Небесної сотні – не звичайні люди, а обрані, бо відстояли найдорожче, що дав Господь людині, – життя ціною свого життя.

Їх називають Небесною сотнею – українців, які загинули в Києві на Майдані. Гинули за честь, за волю, за правду, свободу, незалежність своєї держави, за право бути Українцем і за свою Батьківщину і ціною жертвності показали, що наш український дух є незламним, а народ – нескореним. Героїчна сотня, зробивши перший крок, журавлиним ключем полинула у вирій вічності.

20 лютого щорічно відзначається День Героїв Небесної Сотні згідно з Указом Президента від 11 лютого 2015 року № 69/2015 "Про вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні".

Васильєв С. Кулі літали над нашими головами, як бджоли у саду... / С. Васильєв // Військо України. – 2016. – № 2. – С. 34–37.

Герої не вмирають // Військо України. – 2014. – № 3. – С. 32–37.

Зятьєв С. Жодна крапля крові, пролита за Батьківщину, не буває даремною... / С. Зятьєв // Військо України. – 2015. – № 2. – С. 35–39.

Небесна Сотня // Віче. – 2014. – № 5. – С. 28–33.

Небесна Сотня // Урядовий кур'єр. – 2014. – 14 берез. – С. 7.

Прибережний М. За нашу свободу... / М. Прибережний // Гетьман. – 2014. – № 1. – С. 67–72.

Шот М. "Рабів до раю не пускають" / М. Шот // Урядовий кур'єр. – 2014. – 23 серп. – С. 6.

Вулиця Пилипа Орлика

Колишня вулиця Паризької Комуни.

(21.10.1672 - 24.05.1742)

Орлик Пилип Степанович – український політичний, державний і військовий діяч, Генеральний писар (1702-1709), Гетьман Війська Запорозького у вигнанні (1710-1742), поет, публіцист.

Народився у Косуті (Ошмянський повіт, Віленське воєводство, нині Вілейський район, Мінська область, Білорусь) в сім'ї родовитої литовської шляхти чеського походження — Орликів.

Пилип Орлик навчався у єзуїтському колегіумі у Вільні (Вільнюсі), а також у Києво-Могилянській колегії, яку закінчив в 1694 році. Навчався відмінно, проявив талант ораторства і поезії, цікавився філософією і літературою, добре володів українською, польською, церковнослов'янською, болгарською, сербською, латинською, італійською, німецькою, шведською, французькою, російською, старогрецькою, новогрецькою і ймовірно турецькою мовами.

Пилип Орлик як інтелектуал, знавець п'ятьох іноземних мов, справив позитивне враження на гетьманське оточення та на самого гетьмана Мазепу, який зіграв вирішальну роль і в його кар'єрі, і в його житті. Справа в тому, що гетьман України, котрий для здійснення своєї державної програми шукав здібних співробітників і помічників, яким можна було б довіритися, не міг не помітити Пилипа Орлика з його розумною головою, доброю освітою, літературними здібностями, шляхетною душею, ентузіазмом і неймовірною працездатністю

Після поразки в Полтавській битві та смерті І. Мазепи рештки козацького війська, що перебували тоді у володіннях Туреччини, на загальній раді під головуванням кошового отамана К. Гордієнка 5 квітня 1710 р. обрали гетьманом України (в еміграції) генерального писаря Пилипа Орлика.

Під час козацької ради 5 квітня 1710 р. було схвалено документ "Пакти й конституції законів і вольностей Війська Запорозького" (згодом цей документ назвали "Конституцією Пилипа Орлика" та "Бендерською конституцією").

"Пакти і Конституція прав і вольностей Війська Запорозького", або так звана "Конституція Пилипа Орлика", яку було проголошено у день його виборів гетьманом, є унікальним документом, який дослідники

небезпідставно називають однією з перших у світі демократичних конституцій. Головна ідея її – повна незалежність України від Польщі та Росії, причому кордони з Польщею визначалися по річку Случ, як за Богдана Хмельницького. Крім визначення території української держави, цей документ визначав права усіх верств населення України, незалежне становище Запорозької Січі від Польщі та Росії.

Основу "Пактів і конституцій..." становила угода між гетьманом і козацтвом, яке виступало від імені українського народу, про взаємні права та обов'язки. Це й вирізняло ухвалений документ від традиційних гетьманських статей, що базувалися на угодах між гетьманом і монархом-протектором. Уперше новообраний гетьман укладав офіційну угоду зі своїми виборцями, чітко зазначаючи умови, згідно з якими він отримував владу. Крім того, в документі обґрунтовувався державний лад України. Саме тому його вважають першою українською Конституцією. Документ складався зі вступу й 16 статей.

Помер Пилип Орлик 24 травня (ці дані не є точними) 1742 році в Ясах у Молдовії. Мудрий державний діяч провів залишок життя в такій жорстокій убогості, що молдавський господар був змушений поховати його за власний кошт.

Він був останнім гетьманом періоду Гетьманщини, який відкрито поставив питання про створення незалежної держави. Але його син Григорій Орлик не дав зникнути мрії батька та хрещеного І. Мазепи він далі боровся створюючи загальноєвропейську коаліцію проти Російської імперії та, на жаль, це стало марним, бо уже в 1757 р. його не стало.

Діптан І. Дипломатія Пилипа Орлика: витоки, сутність, уроки для сьогодення / І. Діптан // Рідний край (кр.). – 2010. – № 1. – С. 181–197.

Матях В. Гетьман в еміграції Пилип Орлик: історико-історіографічний портрет політика / В. Матях // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 116–131.

Нікіфорова О. Творець першої Конституції / О. Нікіфорова // Народна армія. – 2016. – 8 верес. – С. 20.

Пилип Орлик // Історія України в особах: козащина . – К., 2013. – С. 194–202.

Ставицька О. Орлик Пилип : екзильний гетьман України, борець за незалежну Україну / О. Ставицька // Державні, політичні та громадські діячі України: політичні портрети. – К., 2002. – С. 124–126.

Хорошунов М. Український Дон Кіхот / М. Хорошунов // Народна армія. – 2012. – 10 жовт. – С. 6.

Шевчук В. Пилип Орлик у салонках / В. Шевчук // Пам'ятки України: історія та культура. – 2014. – № 2. – С. 40–45.

Вулиця Кирила Осьмака

Колишня вулиця Баумана.

(09.05.1890 - 16.05.1960)

Осьмак Кирило Іванович – діяч Української Центральної Ради, діяч ОУН, Президент Української Головної Визвольної Ради.

Народився в містечку Шишаки Миргородського повіту на Полтавщині. Після закінчення народної школи в рідному селі Кирило навчався чотири роки в повітовій школі Миргорода, а потім у Полтавському реальному училищі. Після його закінчення у 1910 році вступив до Московського сільськогосподарського інституту. Будучи студентом, писав статті в журнал "Украинская жизнь", який виходив у Москві, і редактором його був Симон Петлюра, а також у часопис "Рілля", що виходив у Києві.

У 1917 році Осьмак у Києві. Разом з іншими діячами він стояв біля витоків Центральної Ради (ЦР), яка згодом стала парламентом революційної України. В ЦР він очолив губернське земство. Коли після урядового перевороту до влади в Україні прийшов гетьман Павло Скоропадський, Кирило Осьмак брав участь у триденному антигетьманському страйку, за що був звільнений з роботи.

З квітня 1922 р. – голова Термінологічного бюро сільськогосподарських наук, комітету України. З початку 1925 р. – редактор відділу сільськогосподарської термінології Інституту української наукової мови ВУАН.

У березні 1928 р. заарештований, у серпні 1928 р. засуджений із забороною на 3 роки проживати у 6-ти великих містах СРСР. Працював у Курську, звідки у березні 1930 р. за обвинуваченням в участі у Спільній визволенні України перевезений до Москви і 22 березня 1930 р. засуджений до 3-х років концтабору. Наприкінці 1931 р. добився заміни табірної ув'язнення на адміністративну висилку, працював у Сиктивкарі (Комі АРСР). 1934-1938 рр. працював у Московській і Рязанській областях. У 1938-1940 рр. був ув'язнений за обвинуваченням у підготовці терористичного акту і антирадянській агітації.

У жовтні 1941 р. створив і очолив Всеукраїнську спілку сільськогосподарської кооперації, увійшов до Української національної ради. Вів агітацію проти нацистського режиму, підготувавши низку листівок, увійшов у контакт із мережею Організації українських націоналістів. З

вересня 1943 р. перебував у Західній Україні, брав участь в організації Української повстанської армії (УПА).

Влітку 1944-го року, на Самбірщині, у закинутому лісництві відбувся перший збір нового керівного органу повстанців – Української головної визвольної ради. Підпільники затвердили офіційні документи та обрали президента – полтавчанина Кирила Осьмака. На таку посаду його призначили не випадково. Адже для керівництва ОУН і УПА це був стратегічний крок. Осьмак мав колосальний політичний досвід в добу національної революції 1917-1921 років, тож був неабияким авторитетом.

У вересні 1944 р. заарештований радянськими спецслужбами. Перебував в ув'язненні у Львові, Дрогобичі, Києві. У 1948 р. засуджений до 25 років ув'язнення і відправлений до Владимирської в'язниці. Незважаючи на неодноразові спроби "компетентних органів" використати його в антинаціоналістичній агітації або завербувати, не пішов на співпрацю з режимом.

Помер у Владимирській в'язниці (нині Росія). У 1994 р. був офіційно реабілітований Генеральною прокуратурою України, як "безпідставно репресований у 1948 році", а також на початку 1995 р. – прокуратурою Харківської області за репресії 1928 і 1930 рр.

Біленька О. Будівничий української держави / О. Біленька // Зоря Полтавщини. – 2014. – 18 лип. – С. 4.

Вергунов В. Агроекономічна спадщина останнього президента Української головної визвольної ради Кирила Осьмака: повернення із забуття / В. Вергунов // Вечірня Полтава. – 2013. – 10 квіт. – С. 2, 8.

Вергунов В. Український учений – аграрний економіст, державний та політичний діяч / В. Вергунов // Світогляд. – 2014. – № 5. – С. 25–33.

Жовнір Н. Кирило Осьмак – не лише відважний борець за Україну, а й видатний аграрій / Н. Жовнір // Село полтавське. – 2014. – 24 лип. – С. 8.

Закалюжний В. М. Осьмак Кирило Іванович : (09.05.1890-16.05.1960) – Голова Генерального Секретаріату УГВР / В. М. Закалюжний // Козаки Полтавщини. Біографо-іст. нариси про козаків Полтавщини XVII-XX ст. – Полтава, 2009. – С. 130–136.

Кирило Осьмак – незламний президент // Зоря Полтавщини. – 2014. – 18 лип. – С. 4.

Осьмак Н. Дорога до Батька / Н. Осьмак // Світогляд. – 2014. – № 5. – С. 34–37.

Осьмак Н. Осьмак Кирило Іванович (09.05.1890 - 16.05.1960) – діяч укр. національно-визвольного руху, президент УГВР : [уродженець м-ка Шишаки Миргород. пов.] / Н. Осьмак // Енциклопедія історії України: у 10 т. – К., 2010. – Т. 7. – С. 696–697.

Вулиця Саші Путрі

Колишня вулиця Плеханова.

(02.12.1977 - 24.01.1989)

Путря Олександра Євгенівна – художниця, за своє коротке життя створила 46 альбомів з малюнками, шаржами та віршами, чеканки, вишивки, вироби з пластиліну, м'які іграшки, вироби з намистин і різнокольорових камінчиків, випалювання по дереву. Її батьки Олександр та Вікторія творчі люди. Тато – художник, мама – вчитель музики. Тож з малечку Саша чула ритми та мотиви класичної музики, і бачила, як фарби легким дотиком татових рук зручно вмощуються на полотно, утворюючи цілі світи.

Вона хотіла стати художником, але коли їй було 5, батьки дізналися про страшну хворобу. Лейкоз. Саме такий діагноз їй поставили у 1982 році. Саша покинула школу. Лікарня заледве не стала її другим домом. Але вона продовжувала боротися, і не покидала мистецтво. Дівчина продовжувала малювати.

Після звістки про хворобу Саша Путря прожила ще шість років. За цей час коло її інтересів та занять розширилося. Як то кажуть – талановита людина, талановита у всьому. Саша цікавилася астрологією, вірила в інші світи, розпитувала батьків про космос і далеких зірок – все це вона потім переосмислювала в своїх малюнках.

Своїм мистецтвом Саша намагалася змінити цей світ, зробити його добрішим і красивішим, особливо її хвилювала доля беззахисних тварин. З любов'ю і ніжністю дівчинка зображує їх, оберігаючи від людської жорстокості, ховаючи в будиночках і підводному човні. Так народилася серія малюнків "Собака Бімочка", "Альфа-модниця", "Ведмедик-царевич", "Будинок для бездомних звірів" та інші. Особливу любов у Сашеньки викликала Індія. Вона всім серцем полюбила цю країну, її мистецтво і культуру, присвятила цій темі багато своїх робіт. У будинку з'явилися пластинки з індійськими піснями. Особливо Саші подобався фільм "Танцюрист диско" з відомим індійським кіноактором Мітхуну Чакраборті, який став її справжнім кумиром. Протягом шести останніх років свого життя Саша Путря мужньо боролася зі смертельною недугою, зберігаючи терпіння і радість, оптимізм і величезну любов до життя, продовжувала творити Красу.

Її малюнки стали ще яскравіше, а в очах на автопортретах з'явилися смуток і біль за цей недосконалий світ.

Одного разу вона зупинилася біля руїн Пушкарівської церкви. Дівчинка загорілася ідеєю відновлення церкви, вмовила батька відправити лист до Фонду культури СРСР. І сталося неймовірно. Це прохання дійшло до керівництва, і гроші на відродження церкви були виділені з бюджету, а сама Саша написала для храму невеличку ікону Божої матері.

З 1989 по 2005 роки відбулося 112 її персональних виставок в 10 країнах. В Австрії з малюнком Саші випущені поштовий конверт, штемпель, видано серію її малюнків, кошти від продажу яких передані на закупівлю одноразових шприців для хворих в СРСР. Про Сашу знято п'ять документальних фільмів, вийшла документальна повість. На стіні дитячого садка, де вона виховувалася, встановлено меморіальну дошку, створений музей, присвячений її пам'яті. У Полтаві відкрито Дитяча художня галерея її імені. Тут під егідою Фонду захисту і підтримки талановитих дітей проводяться конкурси дитячого малюнка; з 2005 р. ці конкурси стали міжнародними.

Померла Саша Путря 24 січня 1989 році. Свою останню картину, "Автопортрет", Сашенька намалювала 22 січня, за два дні до смерті. Хлопці з сусідніх палат оточили тумбочку, за якою вона працювала, і навперебій замовляли собі малюнки. "Намалюю, намалюю! Всім намалюю!" – щасливо посміхалася їм маленька художниця.

Віщень Л. Небесні діви із легенд і земного буття / Л. Віщень // Зоря Полтавщини. – 2013. – 26 квіт. – С. 16.

Волкова Г. "Давай дружити з тобою на все життя! І на всю смерть", – запропонувала татові Сашенька Путря / Г. Волкова // Вечірня Полтава. – 2009. – 15 квіт. – С. 10.

Дяченко І. Сашина зірка не згасне ніколи / І. Дяченко // Полтавський вісник. – 2009. – 30 січ. – С. 4.

Жовнір Н. Намальовані сни, що "приходять від Сашеньки" / Н. Жовнір // Вечірня Полтава. – 2008. – 7 лют. – С. 21.

Пуговиця М. Своїм мистецтвом юна Саша Путря робила світ добрішим / М. Пуговиця // Урядовий кур'єр. – 2013. – 27 черв. – С. 15.

Путря Олександра : (2.12.1977, Полтава – 2.01.1989, там само), юна художниця // Ханко В. Словник мистців Полтавщини. – Полтава, 2002. – С. 159.

Черпакова Л. "Її вогонь... предивний освітив" : [про книгу І. Нечитайла "Небом осяяна" присвячену С. Путрі] / Л. Черпакова // Полтавський вісник. – 2010. – 23 верес. – С. 23.

Вулиця Олени Пчілки

Колишня вулиця Луценка.

(17.07.1849 - 04.10.1930)

Пчілка Олена (справжнє ім'я **Ольга Петрівна Косач**, дівоче **Драгоманова**) – прозаїк, поет, драматург, перекладач, літературний критик, фольклорист, етнограф, видавець, редактор, громадська діячка.

Народилася в містечку Гадяч на Полтавщині в родині небагатого поміщика Петра Якимовича Драгоманова. Початкову освіту отримала вдома. Батьки прищепили їй любов до літератури, до української народної пісні, казки, обрядовості. В 1866 році закінчила київський "Зразковий пансіон шляхетних дівиць".

Свій творчий шлях розпочала з перекладів поетичних творів Пушкіна і Лермонтова. 1876 року вийшла друком у Києві її книжка "Український народний орнамент", яка принесла Олені Пчілці славу першого в Україні знавця цього виду народного мистецтва, в 1881 році вийшла збірка перекладів з Миколи Гоголя і з Олександра Пушкіна й Михайла Лермонтова "Українським дітям", видала своїм коштом "Співомовки" С. Руданського (1880). З 1883 року почала друкувати вірші та оповідання у львівському журналі "Зоря", перша збірка поезій "Думки-мережанки" (1886). Одночасно брала діяльну участь у жіночому русі, в 1887 році разом з Наталією Кобринською видала у Львові альманах "Перший Вінок".

У кінці 90-х років родина Косачів переїжджає на постійне мешкання до Києва. Ольга Петрівна завідує літературним відділом "Київського літературно-артистичного товариства", виступає з доповідями про українських, російських та польських письменників, пише нариси та спогади про видатних діячів української культури.

У 1906-1914 роках була видавцем журналу "Рідний Край" з додатком "Молода Україна" (1908-1914). Національні і соціальні мотиви становили основний зміст творів Олени Пчілки, в яких вона виступала проти денационалізації, русифікації, проти національного і політичного гніту, проти чужої школи з її бездушністю та формалізмом, показувала, як національно свідомо українська молодь в добу глухої реакції шукала шляхів до визволення свого народу.

Фольклорно-етнографічну діяльність письменниця не залишала протягом усього життя. У 1902 р. у селі Зарудному вона записала дванадцять

унікальних колядок та інші волинські обрядові пісні. Свої дослідження узагальнила у науковій розвідці "Українські колядки", надрукованій в журналі "Киевская старина".

У 1920 році за антибільшовицькі виступи була заарештована в Гадячі. Після звільнення з арешту виїхала в Могилів-Подільський, де перебувала до 1924 року, а відтоді до смерті жила в Києві, працюючи в комісіях УАН, членом-кореспондентом якої була з 1925 року.

Олена Пчілка – одна з родоначальників української дитячої літератури. Її перу належать численні поезії, казки, оповідання, ціла низка п'єс, які побачили світло рампи на сцені організованого нею дитячого аматорського театру.

Сказала Олена Пчілка своє слово і в драматургії – її перу належить водевіль "Сужена – не огожена!", комедія "Світова річ", написана на прохання М. Старицького. П'єса не раз зачаровувала глядачів образами, відтвореними на сцені М. Кропивницьким, П. Саксаганським та ін.

Померла 4 жовтня 1930 року. Похована в Києві на Байковому кладовищі поруч з чоловіком, сином Михайлом і донькою Ларисою.

На честь Олени Петрівни в Гадячі встановлено пам'ятну дошку в Урочищі Зелений Гай, де мешкала родина Драгоманових.

Искорко-Гнатенко В. Пчілка Олена (справж. – Косач Ольга Петрівна; 17/29.06.1849, м. Гадяч, тепер Полтав. обл. – 4.10.1930, Київ) – укр. письменниця, етнограф, фольклорист, редактор, видавець, громадський і культурний діяч / В. Искорко-Гнатенко // Шевченківська енциклопедія: в 6 т. – К., 2015. – Т. 5. – С. 398–399.

Одарченко П. Олена Пчілка : [видатна поетеса, редакторка й журналістка, педагог, науковець-етнограф, борець за українську національну справу] / П. Одарченко // Українки в історії / за заг. ред. В. Борисенко. – К., 2004. – С. 176–181.

Олена Пчілка : [біографія, поезії] // Калинове гроно: Антологія поезії полтавських літераторів ХХ ст. – Полтава, 2004. – С. 57–59.

Правденко О. Олена Пчілка пережила чоловіка та двох дітей / О. Правденко // Коло. – 2015. – 16-22 лип. – С. 14.

Пчілка Олена : [нар. у м. Гадячі на Полтавщині] // Альманах пошани й визнання Полтавщини. – Полтава, 2003. – С. 156–157.

Пчілка Олена : [справжнє прізвище – Косач Ольга Петрівна, українська письменниця, фольклорист, етнограф, видавець, громадський діяч. Нар. 29 липня 1849 р. в м. Гадячі на Полтавщині] // Провісники духовності в Україні: довідник. – К., 2003. – С. 292–293.

Степаненко М. На утвердження української душі / М. Степаненко // Зоря Полтавщини. – 2014. – 8 лип. – С. 5.

Вулиця Жанни Северин

Колишня Профінтерна вулиця.

(21.09.1938 – 31.07.2013)

Северин Жанна Костянтинівна – народна артистка України, заслужена артистка України, провідна артистка Полтавського музично-драматичного театру ім. М. В. Гоголя.

Народилася в Полтаві. Артистичні нахили виявилися у Жанни Северин ще в дитинстві, коли вона почала займатися хореографією в Будинку промкооперації. Викладачем у неї була балетмейстер театру ім. М. В. Гоголя Марія Краєвська, котру війною занесло до Полтави. Професіонал високого гатунку, вона одразу розпізнала в дівчині не аби яке артистичне обдарування.

В 1955 році закінчила середню школу № 23, та стала вона артисткою, хоч і допоміжного складу, але артисткою Полтавського театру. Важко уявити, якою була її радість – мрія почала здійснюватись. Відтоді з 26 серпня 1956 року і до кінця життя 31 липня 2013 р. в її трудовій книжці був лише один запис – зарахування до Полтавського обласного театру ім. М. В. Гоголя, в якому вона пройшла шлях від артистки допоміжного складу до майстра сцени і якому вона присвятила все своє життя.

У 1977 році закінчила Державний інститут театрального мистецтва УРСР ім. І. К. Карпенка-Карого, театрознавець.

Значних успіхів актриса досягла як декламатор, була активною учасницею мистецьких заходів Полтавського відділу Спілки письменників України.

Довгі роки була незмінною ведучою обласних і міських урочистих концертів.

На театральній сцені зіграла багато ролей в тому числі знакові ролі колишнього репертуару: Жень Комелькова – "А зорі тут тихі..." Б. Васильєв, Марися – "Мартин Боруля" І. Карпенко-Карий, Ася – "Голубі олені" О. Коломієць, Ліда – "Платон Кречет" О. Корнійчук, Юнона – "Енеїда" В. Котляр за І. Котляревським, Наталі – "Брехня" В. Винниченко, Шкандибиха – "Лимерівна" за Панасом Мирним, Марія – "Закон вічності" Н. Думбадзе, Гордиля – "Циганка Аза" М. Старицький, Олена – "Хочу вашого чоловіка" М. Задорнов, Вона – "Двоє і ніч" В. Мережка, Ельза – "Гра королів" П. Когоут Памелла Кронкі – "Дорога моя Памела" Дж. Патрік,

Раневська – "Вишневий сад" А. Чехов, Феночка – "Шельменко-денщик" Г. Квітка-Основ'яненко.

До останнього часу грала у виставах: "Вій" – Хвеська, "За двома зайцями" – Секлита Пилипівна, "Мартин Боруля" – Палажка, "Ніч перед Різдом" – Панасика, "Різдвяні мрії старої діви" – Олена Володимирівна.

За багатогранну творчу, мистецьку, громадську діяльність Жанна Костянтинівна була відзначена чисельними відзнаками і нагородами, в. т. ч.: у 1999 році їй присвоєно звання "Заслужений артист України", в 2003 р. – присвоєно звання "Народний артист України", в 2011 році нагороджена Почесною грамотою НСТДУ, а в 2012 році їй вручено Орден "Княгині Ольги" III ступеня.

31 липня 2013 року після тяжкої хвороби Жанна Костянтинівна померла.

Орлова Є. Понад півстоліття Жанна Северин віддала театру / Є. Орлова // Вечірня Полтава. – 2013. – 7 серп. – С. 2.

Світлій пам'яті Жанны Костянтинівни Северин // Зоря Полтавщини. – 2013. – 2 серп. – С. 15.

Северин (Северін) Жанна Костянтинівна (21.09.1938, Полтава) – укр. актриса, нар. арт. України (2003) // Ротач П. П. Полтавська Шевченкіана: спроба обл. (крайової) Шевченківської енциклопедії: у 2-х кн. – Полтава, 2009. – Кн. 2: Л-Я. – С. 321.

Цебрій В. Ювілей актриси як привід поговорити про вічне / В. Цебрій // Полтавський вісник. – 2008. – 19 верес. – С. 6.

Вулиця Соборності

Колишня вулиця Жовтнева.

За царату ця вулиця була Олександрівською – на честь одного з російських імператорів. Після революції більшовики назвали її іменем свого вождя Йосипа Сталіна. Однак після його смерті й розвінчання культу особи вирішили підібрати більш нейтральну назву для вулиці – Жовтнева. Проте й вона мала символізувати не назву місяця, а нагадати про Велику Жовтневу Соціалістичну революцію, як назвали за радянських часів Жовтневий переворот.

Нині вулицю перейменовано на честь Соборності, адже вона й починається з Соборного майдану. Цю назву йому повернули в 90-ті роки, а за радянських часів це була Червона площа.

Скобельський В. Нові назви вулиць Полтави : [в т. ч. про вулицю Соборності] / В. Скобельський // Полтавський вісник. – 2016. – 30 черв. – С. 22.

Вулиця Юрія Тимошенка ("Тарапуньки")

Колишня вулиця Примакова.

(02.06.1919 - 01.12.1986)

Тимошенко Юрій Трохимович (сценічний псевдонім **Тарапунька**) – український радянський актор, артист розмовного жанру. Народний артист УРСР (з 1960), лауреат Сталінської премії (1950) за роль солдата у фільмі "Падіння Берліна".

Народився в Полтаві. У 1937 році закінчив школу № 3. Високими результатами в навчанні хлопець похвалитися не міг, хоча і виріс у родині вчителів. Та коли Юрій виходив на сцену, йому не було рівних. У 10-му класі Тимошенко організував театральний гурток і сам поставив спектакль "12 стільців". До речі, інколи колектив Юрія проводив репетиції разом із драмгуртком молодших школярів, до якого входила майбутня народна артистка СРСР Клара Лучко.

У 1941 р. закінчив Київський театральний інститут. На вступних іспитах у театральний інститут у Києві Юрій Тимошенко й зустрів Юхима Березіна. Після цієї зустрічі артисти були нерозлучними друзями аж до смерті Юрія Трохимовича.

Навесні 1941 року артисти уже вдвох вели у Києві великий концерт професійних артистів. Влітку 1942 р. вперше виступили з цими персонажами у Москві, у Концертному залі імені Чайковського, де в той час святкувалися Дні України.

Під час Другої світової війни виступав разом з Юхимом Березінін на фронті в складі ансамблю пісні і танцю Південно-Західного фронту. Спочатку виступали в образах кухаря Галкіна (Березін) та банщика Мочалкіна (Тимошенко). Після війни деякий час виконував монологи під прізвиськом Бубліка, аж поки Олександр Довженко не запропонував йому прізвище міліціонера Тарапунька. Назва пішла від річки Тарапуньки в Полтаві, де Тимошенко провів своє дитинство. Березину запропонували псевдонім Штепсель, бо він виконував в той час образ електромонтера. Цей дует був популярним протягом 40 років, був екранізований також і у кіно.

У 1946 році брали участь у Другому Всесоюзному конкурсі артистів естради та стали лауреатами першої премії. Вели парний конференс у найпрестижнішому на той час у Москві естрадному театрі "Ермітаж".

Автором їх інтермедій став досвідчений естрадний драматург Павло Григорович Григор'єв.

Юрій Тимошенко знімався в кіно, його дебютної роллю був репортер у фільмі "Центр нападу", що вийшов на екрани в 1946 році. Також він знявся в ролі Тарапуньки в трьох комедійних фільмах: "Тарапунька і Штепсель під хмарами" (1953), "Штепсель одружує Тарапуньку" (1957), "Їхали ми, їхали ..." (1962). У двох останніх фільмах Юрій Тимошенко був також режисером, а у фільмі "Їхали ми, їхали..." – ще й сценаристом.

Полтавський глядач пам'ятає не тільки молодого Тимошенка. Вже відомим, таким, що відбувся артистом в дуеті "Штепсель і Тарапунька" Юрій Тимошенко приїхав на роботу в місцеву філармонію, тут він одружився з жінкою, яка була матір'ю двох його синів, хранителькою домашнього вогнища аж до смерті артиста.

Помер 1986 року в Ужгороді від серцевого приступу під час гастролей.

Бахарєва Т. Вдова Юрія Тимошенка Юлія Пашковська: "У роки війни майбутні Тарапунька і Штепсель виступали в образах Галкіна і Мочалкіна" : 25 років тому помер знаменитий Тарапунька / Т. Бахарєва // Зоря Полтавщини. – 2011. – 9 груд. – С. 18.

Бахарєва Т. Олександр Канєвський: "Свій перший виступ у Кремлі Тарапунька та Штепсель збиралися репетирувати в літаку, й тут з'ясувалося, що інтермедія залишилася вдома..." / Т. Бахарєва // Зоря Полтавщини. – 2014. – 9 груд. – С. 6.

Він хлопчиком купався в Тарапуньці : [артист естради Ю. Тимошенко] // Зоря Полтавщини. – 2009. – 2 черв. – С. 6.

Вітрич М. Юрій Тимошенко (Тарапунька) був завжди "в курсі дела..." / М. Вітрич // Зоря Полтавщини. – 2016. – 2 груд. – С. 15.

Віцєня Л. Незабутній полтавський пересмішник : [Ю. Тимошенко (Тарапунька)] / Л. Віцєня // Зоря Полтавщини. – 2014. – 3 черв. – С. 5.

Волосков В. В Полтаві знімали кіно про Тарапуньку / В. Волосков // Вечірня Полтава. – 2013. – 17 лип. – С. 5.

Скобєльський В. Його знали у Полтаві як "головного" Діда Мороза / В. Скобєльський // Голос України. – 2011. – 31 груд. – С. 16.

Тимошенко Юрій Трохимович : [нар. у Полтаві] // Альманах пошани й визнання Полтавщини. – Полтава, 2003. – С. 182–183.

Чернов А. Тарапунька і Штепсель – зірковий дует : [про артиста Юрія Тимошенка] / А. Чернов // Полтавський вісник. – 2017. – 30 берез. – С. 23.

Вулиця Квітки Цісик

Колишня вулиця Червонофлотська

(04.04.1953 - 29.03.1998)

Цісик Квітка (Квітослава) – американська співачка українського походження, популярна виконавиця рекламних джінглів у США, оперна і блюзова співачка, виконавиця українських народних і популярних пісень.

Народилася у Квінті (Нью-Йорк, США) в сім'ї післявоєнних емігрантів із Західної України Іванни та Володимира Цісиків. Батько Квітки був скрипалем, по 1944 р. був концертмейстером Львівського Оперного Театру, а після еміграції викладав в Українському музичному інституті в Нью-Йорку.

У чотири роки талановита дівчинка візьме в руки скрипку, а її знаменитий батько (співзасновник Українського Музичного Інституту (УМІ) в Нью-Йорку) даватиме їй уроки. Хоча у Квітки було безліч талантів: вона грала в театрі, танцювала, прекрасно співала. З дитинства Квітка дуже любила співати.

Цісики розмовляли вдома українською мовою і співали прекрасні українські пісні, які все життя, наче якийсь містичний код або надзавдання, стояли над Квіткою і вимагали, щоб вона їх виконувала і популяризувала. Батьки змалечку віддали майбутню співачку до української суботньої школи і до літнього табору пластунів "Новий Сокіл". Там Квітка очолила юнацький співочий ансамбль "Соловейки", де виконувалися народні українські пісні, в тому числі пісні січових стрільців, заборонені у СРСР.

Після школи вона вступила до державного університету Нью-Йорка на клас скрипки. Проте, через рік вона кинула університет і була прийнята в Mannes School of Music, де під керівництвом хранителя віденської оперної традиції професора Себастьяна Енгельберга отримала знання з вокалу та відшліфувала свій голос – колоратурне сопрано. Навчання закінчила в 1974 році.

Студенткою почала працювати, оскільки потрібно було оплачувати навчання та допомагати родині. Тоді вона і подалася в шоу-бізнес та дуже швидко зарекомендувала себе, як досконала вокаліста в будь-якому музичному стилі. Квітка обрала собі псевдонім Кейсі. Її почали навпереробі запрошувати до роботи над своїми альбомами поп-зірки та рок-зірки (Майкл Болтон, Боб Джеймс, Лінда Ронстад, Роберта Флек, Девід Санборн, Карла

Саймон, Мікію Масуо, Квінс Джонс, а з Майклом Джексонем Квітка співала в одному хорі). Квітка також виконувала заголовні пісні в фільмах.

1977 року зіграла епізодичну роль у комедійній мелодрамі "Ти світло мого життя". За виконання однойменної пісні до цього фільму отримала Оскар.

Упродовж 10 років Квітка Цісик була голосом автомобільної компанії Ford. Крім того, озвучувала реклами інших великих корпорацій Америки.

Квітка побувала на історичній батьківщині таємно всього один раз в 1983 році. Тоді їй ще ніхто не знав навіть в професійних колах.

За радянських часів її пісні були під забороною, як творчість закордонної виконавиці. Якимось чином підпільно записи переправлялися в СРСР і поширювалися. Квітка повернулася додому. Поступово її почали впізнавати не тільки професіонали, але й прості слухачі. Керівник ансамблю "Червона рута", Олександр Горностай, взяв у неї єдине інтерв'ю і запросив в Україну з концертами, розуміючи, який подарунок вона зробила українській естраді. Але їй завадила хвороба.

Попри шалений графік, Квітка загорілась зробити для України унікальний подарунок. 2 альбоми з народними піснями. Їй дуже хотілось, щоб ці мелодії знала не лише діаспора, а почули і США, і друга Батьківщина. Втім розуміла, що українським пісням бракує сучасного звучання та професійної обробки. Записала два україномовних альбоми: "Пісні України" (1980) та "Два кольори" (1989).

Вона померла у 1998-му, не доживши кількох днів до 45 років, від раку молочної залози. Так сталося, що від цієї ж хвороби померли її мама та сестра.

Калиниченко А. Ніжне українське серце Квітки Цісик / А. Калиниченко // Українки в історії: нові сторінки. – К., 2010. – С. 112–117.

Корчова О. Міф Квітки. Як американська співачка стала "голосом України" / О. Корчова // Українське Слово. – 2013. – 8-14 трав. – С. 12.

Кравчук Р. Квітка, що торкнулася серця та душі українців у всьому світі / Р. Кравчук // Гетьман. – 2013. – № 4-5. – С. 60-61.

Мельник О. Вона зачарувала своїм голосом континенти / О. Мельник // Урядовий кур'єр. – 2013. – 4 квіт. – С. 12.

Незабутня квітка України : до 60-річчя від дня народження Квітки (Кейсі) Цісик // Календар знаменних і пам'ятних дат. – К., 2013. – № 2. – С. 47-51.

Пастернак Н. Її голос – душа України / Н. Пастернак // Культура і життя. – 2013. – 12 квіт. – С. 5.

ДЛЯ ЗАМІТОК

Історія Полтави в нових назвах вулиць

Біобібліографічна подорож

Упорядник: Олена Григорівна Радутна

Редактор

Комп'ютерна верстка

Відповідальна за випуск

С. В. Сичова

О. М. Якубовський

М. Г. Максименко

Підписано до друку 01.08.2017. 56 стор. Тираж 4 прим.

Обласна бібліотека для юнацтва імені Олесь Гончара

36039, м. Полтава. вул. Гончара, 25а

<http://libgonchar.org>

E-mail: pobugonchara@ukr.net